

Sammanträde med Tekniska nämnden

Tid: 2018-11-20, kl. 14:00

Plats: Skräddaren

Thorsten Larsson (M),
Ordförande

Rebecca Tollemark,
Sekreterare

Ärendelista

1. Föredragning Ekonomi
2. Förvaltningschefen, aktuell information
3. Information från avdelningscheferna
4. Ekonomisk månadsuppföljning 2018, 2018.090 TN
5. Sammanträdestider för Tekniska nämnden 2019, 2018.457 TN
6. Remiss, Motion angående införande av strukturerade riskanalyser inom dricksvattenförsörjning - Thomas Pettersson (C), 2017.096 TN
7. Uppföljning av Alingsås kommuns policy för funktionshinder, 2018.486 TN
8. Väghållningsansvar Vardsjövägen, 2016.463 TN
9. Värdering av träd, 2018.498 TN
10. Delegerade beslut 2018, 2018.007 TN
11. Meddelanden 2018, 2018.008 TN
12. Övrigt

Ekonomisk månadsuppföljning 2018

4

2018.090 TN

Datum: 2018-11-07
Handläggare: Mika Lindberg
Direktr:
Diariernr: 2018.090 TN

Tekniska nämnden

Ekonomisk månadsuppföljning 2018

Ärendebeskrivning

En genomgång av det ackumulerade resultatet (utfall) för årets tio första månader och en prognos för de kommande månaderna, som således tillsammans utgör en årsprognos (d.v.s. ett års-scenari), har genomförts som planerat.

Ekonomiska tabeller med förklaringar till eventuella större avvikelser presenteras i bifogade bilagor.

För Teknisk förvaltning, som inkluderar deponier, fordonshantering, gata & park/natur samt kollektivtrafik prognosticeras ett underskott motsvarande 200 tkr.

Totalt sett för investeringsredovisningen prognosticeras en positiv avvikelse på ca 2 981 tkr.

För Avfall prognosticeras en positiv avvikelse med ca 1 729 tkr. Totalt sett för investeringsredovisningen prognosticeras en avvikelse på ca 1 141 tkr (mer förbrukat av investeringsbudgeten).

För VA prognosticeras en negativ avvikelse mot budget med ca 1 631 tkr. Totalt sett för investeringsredovisningen prognosticeras en avvikelse på ca 21 557 tkr (ej förbrukat av investeringsbudgeten).

Ekonomisk bedömning

Klicka här för att skriva hur ditt förslag ska finansieras.

Förslag till beslut

Tekniska nämnden godkänner redovisning av månadsuppföljningen.

Beslutet ska skickas till

KS

Maria Jacobsson
Tf förvaltningschef

Mika Lindberg
Avdelningschef ekonomi

Bilaga 2

Månadsuppföljning teknisk förvaltning (skattefinansierad)

Verksamhetens intäkter - Exempelvis intäkter för leasingbilar, trafikavstängningar m.m. samt bidrag, t.ex. lönebidrag.

Personalkostnader - Lön och sociala avgifter

Lokalhyror - Övriga hyror (se även gemensamma kostnader).

Köp av tjänster - Konsulttjänster, köp av huvudverksamhet, administrativa tjänster m.m.

Gemensamma resurser - Sveagatans lokalhyra och arbetsplatser, ledning, administration, ekonomi och del av nämnd.

Utdebitering personalkostnader - "Intäkt" för arbete som utförts åt annan verksamhet.

Övriga kostnader - Förbrukningsmaterial, byggmaterial, gatubelysning, bilkostnader (t.ex. leasing), kostnad för personal från annan avdelning/förvaltning som utfört arbete åt verksamheten.

Totalt 1	Budget	Utfall t.o.m. okt	Prognos	Differens P-B	Kommentar
Verksamhetens intäkter	14 375	13 165	15 533	1 157	
Personalkostnader	-22 325	-17 922	-21 697	628	
Lokalhyror	-1 761	-1 463	-1 757	4	
Köp av tjänster	-14 952	-13 068	-16 163	-1 211	
Gemensamma resurser *	-3 213	-2 433	-3 207	6	
varav personalkostnader	-2 044	-1 578	-2 040	3	
varav lokalhyror	-705	-601	-723	-18	
varav köp av tjänster	-139	-100	-135	4	
varav övriga kostnader	-326	-154	-309	17	
Utdebitering personalkostnader	22 394	18 966	22 635	242	
Övriga kostnader	-37 230	-31 909	-38 253	-1 023	
Verksamhetens kostnader	-57 087	-47 828	-58 442	-1 354	
Finansnetto	0	-2	-2	-2	
Kommunbidrag	42 712	35 593	42 712	0	
Resultat	-0	927	-200	-200	

* Avser del av gemensamma kostnader på Sveagatan 12 som delas mellan de 3 förvaltningarna (politik, hyror, el, datorer, kopiatorer, nämndsekreterare mm.)

Nämnd	Budget	Utfall t.o.m. okt	Prognos	Differens P-B	Kommentar
Verksamhetens intäkter	0	0	0	0	
Personalkostnader	-159	-114	-159	0	
Lokalhyror	0	0	0	0	
Köp av tjänster	-8	-10	-11	-3	
Gemensamma resurser	-171	-127	-168	4	
varav personalkostnader	-142	-106	-142	0	
varav lokalhyror	-13	-13	-13	-0	
varav köp av tjänster	-5	-5	-5	-0	
varav övriga kostnader	-11	-3	-8	4	
Utdebitering personalkostnader	0	0	0	0	
Övriga kostnader	-16	-8	-14	2	
Verksamhetens kostnader	-354	-258	-352	3	
				0	
Kommunbidrag	317	264	318	0	
Resultat	-37	6	-34	3	

Nämnden ingår som en del av gemensamma kostnader i den översta tabellen. Det som redovisas i denna tabell är endast 38 % av den totala kostnaden där Avfall skall ta 31 % och VA skall ta 31 %.

sid 2

Deponier	Budget	Utfall t.o.m. okt	Prognos	Differens P-B	Kommentar
Verksamhetens intäkter	0	0	0	0	
Personalkostnader	0	0	0	0	
Lokalhyror	0	0	0	0	
Köp av tjänster	-300	-51	-300	0	
Gemensamma resurser	0	0	0	0	
varav personalkostnader	0	0	0	0	
varav lokalhyror	0	0	0	0	
varav köp av tjänster	0	0	0	0	
varav övriga kostnader	0	0	0	0	
Utdebitering personalkostnader	0	0	0	0	
Övriga kostnader	0	-64	0	0	
Verksamhetens kostnader	-300	-115	-300	0	
Kommunbidrag	300	250	300	0	
Resultat	0	135	0	0	

Fordon	Budget	Utfall t.o.m. okt	Prognos	Differens P-B	Kommentar
Verksamhetens intäkter	9 912	8 743	9 933	21	
Personalkostnader	-630	-394	-487	143	Minskade personalkostnader pga vakant tjänst.
Lokalhyror	0	0	0	0	
Köp av tjänster	-524	-287	-543	-19	
Gemensamma resurser	-401	-385	-484	-83	
varav personalkostnader	-294	-295	-361	-67	
varav lokalhyror	-63	-62	-72	-9	
varav köp av tjänster	-14	-13	-16	-2	
varav övriga kostnader	-31	-16	-35	-4	
Utdebitering personalkostnader	0	0	0	0	
Övriga kostnader	-8 321	-7 523	-8 382	-61	
Verksamhetens kostnader	-9 876	-8 589	-9 896	-20	
Finansnetto	0	-0	0	0	
Kommunbidrag	0	0	0	0	
Resultat	37	154	37	1	

sid 3

Gata	Budget	Utfall t.o.m. okt	Prognos	Differens P-B	Kommentar
Verksamhetens intäkter	3 220	3 480	4 320	1 100	Högre intäkter för markupplåtelse.
Personalkostnader	-16 195	-13 231	-16 035	160	
Lokalhyror	-1 635	-1 358	-1 631	4	
Köp av tjänster	-6 091	-5 947	-7 446	-1 355	Annan fördelning av kostnaderna än budgeterat när det gäller kollektivtrafiken.
Gemensamma resurser	-1 395	-1 021	-1 348	48	
varav personalkostnader	-866	-642	-828	38	
varav lokalhyror	-325	-273	-330	-5	
varav köp av tjänster	-61	-40	-56	5	
varav övriga kostnader	-143	-66	-134	9	
Utdebitering personalkostnader	18 099	15 912	18 978	879	Mer tid har redovisats än budgeterat.
Övriga kostnader	-23 951	-20 365	-24 988	-1 036	Vinterväghållningen påverkar prognosen som blir högre än budget.
Verksamhetens kostnader	-31 169	-26 010	-32 469	-1 300	
				0	
Finansnetto	0	-1	-1	-1	
				0	
Kommunbidrag	27 949	23 291	27 949	-0	
				0	
Resultat	0	761	-200	-200	

sid 4

Park/Natur	Budget	Utfall t.o.m. okt	Prognos	Differens P-B	Kommentar
Verksamhetens intäkter	1 244	941	1 280	36	
Personalkostnader	-5 500	-4 297	-5 175	325	Lägre kostnader pga vakanser
Lokalhyror	-126	-105	-126	-1	
Köp av tjänster	-8 037	-6 783	-7 874	163	Lägre prognos för tilläggstjänster.
Gemensamma resurser	-1 063	-768	-1 023	39	
varav personalkostnader	-582	-421	-549	33	
varav lokalhyror	-304	-253	-307	-4	
varav köp av tjänster	-52	-33	-47	5	
varav övriga kostnader	-125	-60	-119	6	
Utdebitering personalkostnader	4 295	3 054	3 657	-638	Mindre tid förväntas redovisas under året jämfört med budget.
Övriga kostnader	-4 958	-3 957	-4 883	75	Beror bla på att mindre tid redovisas (se ovan).
Verksamhetens kostnader	-15 388	-12 856	-15 425	-36	
Finansnetto	0	-1	-1	-1	
				0	
Kommunbidrag	14 145	11 787	14 145	0	
				0	
Resultat	0	-128	0	0	

sid 5

Teknisk förvaltning Investeringar

(tkr)	Budget	Utfall tom okt	Helårs-prognos	Differens	Kommentar
Expansionsinvestering					
Kvarteret Ljuset (ej bro)	75	0	0	75	Har tagits inom ramen för annat projekt.
Hållplats Brogårdens pannocentral	650	44	44	606	Denna hållplats kommer att tas ur bruk. På samma sträcka byggs hållplats Brogården och hållplats Knektegårdsgatan.
Hållplats Topasgatan	350	0	0	350	Kommer ej att byggas.
Fasta trafikräknare gatunät	300	7	250	50	
Stadsodling	100	79	85	15	
Nya lekplatser	1 000	36	700	300	Anläggs 2019
Hållplats Brogården	0	13	250	-250	Se kommentar ovan.
Hållplats Knektegårdsgatan	0	36	750	-750	Se kommentar ovan.
Busshållplatser övrigt	0	19	19	-19	
-varav exploatering					
Imageinvestering					
Reinvestering					
Ospect arbetsprogram	1 500	219	1 500	0	Påverkas av ordningen av VA-projekt.
Bro Gamla Vänersborgsvägen	2 000	167	250	1750	Upphandling gav ej anbud, ny upphandling under hösten.
Bro kvarteret Ljuset	1 600	1 133	2 200	-600	Dyrare än beräknat.
Gatubelysning vägföreningar	200	81	200	0	
Utbyte av skyltar	100	9	50	50	
Asfalt Avskrivning > 5 år ca 50 % av totalbehov	4 000	2 747	4 000	0	
Ospect Bilar och maskiner (gata)	1 500	341	1 500	0	
Inventarier gata	50	22	30	20	
Mindre åtgärder på GC-nät enligt Trafikplan	600	1 164	1 200	-600	Bland annat Gerdskastigen - Prästeryd dyrare än beräknat.
Mindre åtgärder på Gatunätet	700	916	950	-250	Flera mindre projekt har blivit dyrare än beräknat.
Väveribron	300	258	258	42	

(tkr)	Budget	Utfall tom okt	Helårs-prognos	Differens	Kommentar
Hjortmarka upprustning	200	82	170	30	
Ospec Arbetsprogram natur	100	0	0	100	
Gerdskastigen upprustning	60	1	55	5	
Maskininvesteringar (natur)	200	376	376	-176	Bland annat vagn med vinsch samt fyrhjuling.
Lekplatser, upprustning	1 200	877	1 200	0	
Parker, skyltar, lekplatser	75	85	100	-25	
Fasta sittplatser	300	527	530	-230	Många parkmöbler behöver bytas ut.
Trädplantering enl trädplan	350	55	300	50	
Förädling av parkmark enl parkplan	500	217	700	-200	Belysning Kavlässpången dyr men mycket efterfrågad.
Ospec Arbetsprogram park	350	285	350	0	
Järtas park	2 500	409	2 000	500	Pga fördröjning så skjuts projektet framåt i tiden.
Nolhaga Park	2 100	414	442	1658	Entréorg dröjer till 2019.
Inventarier park/natur	25	0	25	0	
Stadskärnan park	100	60	100	0	
Nyanläggning av tillgänglighetsanpassad spång i Kongo	100	0	30	70	Rivs i egen regi.
Anpassningsinvestering					
GC-bana Kristineholmsvägen	2 260	653	2260	0	
Cykelparkeringar	200	90	150	50	
GC-bana Kungegårdsgatan	50	42	50	0	
GC-bana Kavläsvägen	2 000	2 803	2900	-900	Ej beräknade gatukostnader har tillkommit.
Åtgärder mot skredrisk Säveån	200	0	400	-200	Projekteringskostnader inför åtgärd.
Åtgärder mot skredrisk övrigt	60	0	0	60	
Alingsås stadskärna åtgärder	250	91	150	100	
Stadsmiljöåtgärder FÖP Stadskärnan	1 525	210	800	725	Stensättning av Drottninggatan skjuts till våren 2019.
Tillgänglighet staden inv. & åtg.	500	0	100	400	Planering ej klar.
Trafiksäkerhetsåtgärder	200	134	150	50	
Ågärder säkra skolvägar	150	0	75	75	Projektet försenat.
Investeringar p g a dagvattenplan	500	0	100	400	Endast Bolltorpsvägen.
Åtgärder buller	100	0	0	100	Inga planerade åtgärder.
Mariedal (park)	250	409	400	-150	Projektet blir dyrare pga krav från MSK att inte gräva utan fylla på med jord.
Projektering före projekt	0	45	0	0	
Mariedalstippen	0	273	300	-300	Sluttäckning.
Totalt utgifter	31 430	15 427	28 449	2 981	

Månadsuppföljning Avfall - Drift

Resultaträkning, tkr	Not	Budget	Utfall t.o.m. okt	Prognos	Differens P-B	Kommentar
Verksamhetens intäkter	1	46 472	43 336	52 446	5 974	Ökade intäkter beror i huvudsak på ökade intäkter för deponerat material.
Verksamhetens kostnader	2	-38 117	-34 397	-42 615	-4 498	Beror bland annat på ökande kostnader för reparationer av hämtningsfordon samt hantering av flis.
Avskrivningar	3	-7 349	-6 018	-7 333	16	
Verksamhetens nettokostnader		1 006	2 921	2 498	1 492	
Finansiella intäkter	4	0	13	14	14	
Finansiella kostnader	5	-1 006	-667	-800	206	
Årets resultat före reglering abonnenter		0	2 267	1 712	1 712	
Reglering gentemot abonnenter		0	-1 872	-500	-500	
Årets resultat		0	395	1 212	1 212	

Not 1 Verksamhetens intäkter, tkr	Budget	Utfall t.o.m. okt	Prognos	Differens P-B	Kommentar
Verksamhetens intäkter					
Brukningavgifter	38 006	31 115	38 690	684	
Övriga intäkter	8 466	12 222	13 756	5 290	Ökade intäkter beror i huvudsak på ökade intäkter för deponerat material.
Ökning (-)/minskning (+) skuld till abonnentkollektivet	0	-1 872	-500	-500	
Summa verksamhetens intäkter	46 472	41 464	51 946	5 474	

sid 8

Not 2 Verksamhetens kostnader, tkr	Budget	Utfall t.o.m. okt	Prognos	Differens P-B	Kommentar
Verksamhetens kostnader					
Material	-20	-60	-64	-44	
Köp av tjänst	-11 805	-11 243	-14 830	-3 025	Ökade kostnader för hantering av trämaterial som flis och impregnerat trä. Även ökade kostnade för inhyrda chaufförer.
Hyror	0	0	0	0	
Personalkostnader	-17 219	-13 826	-16 814	405	
Övriga kostnader	-8 074	-8 493	-9 892	-1 818	Ökade kostnader för reparationer av hämtningsfordon. Även ökade kostnader för hyra av hämtningsfordon.
Gemensamma resurser	-1 000	-774	-1 015	-16	
<i>varav personalkostnader</i>	-832	-674	-872	-41	
<i>varav lokalhyror</i>	-57	-52	-60	-3	
<i>varav köp av tjänster</i>	-45	-25	-30	15	
<i>varav övriga kostnader</i>	-66	-24	-53	13	
Summa verksamhetens kostnader	-38 117	-34 397	-42 615	-4 498	

Avfall Investeringar

(tkr)	Budget	Utfall tom okt	Helårsprognos	Differens	Kommentar
Expansionsinvestering				0	
-varav exploatering				0	
Imageinvestering				0	
Reinvestering					
Fordon	5 100	4 615	5 100	0	
Kärl	500	914	914	-414	
Container - Maskiner - inventarier	120	0	120	0	
Inventarier		3	3	-3	
Anpassningsinvestering					
Sollebrunn ÅVC förbättring	100	0	100	0	
Avfallsanläggning förbättring	750	86	500	250	
Måsen syd hall	0	974	974	-974	
Summa utgifter	6 570	6 591	7 711	-1 141	

Budgeten på "Avfallsanläggning förbättring" avser kompletteringar på "Måsen syd hall". För att få en helhetsbild av projektet har vi valt att redovisa dessa kompletteringar på det ursprungliga projektet. Kompletteringarna avser elarbeten, belysning och brandsäkerhet. Investeringen i elarbeten och belysning blev dyrare än förutsett beroende på att endast en entreprenör svarade på vår förfrågan och hade möjlighet att utföra uppdraget. Utgifter för brandsäkerhet fanns överhuvudtaget inte med i budgeten och det är därför som avvikelserna är negativa för dessa två projekt tillsammans. Inköp av kärl görs vid behov och detta behov underskattades inför 2018.

sid 10

Månadsuppföljning VA - Drift

Belopp i Tkr	Not	Budget 2018	Utfall t.o.m. okt	Prognos	Avvikelse helår	Kommentar
Verksamhetens intäkter	1	60 107	48 253	58 022	-2 085	Det prognosticerade intäktsunderskottet jämfört med budget beror på lägre intäkter genererade från hushållens VA-avgifter med ca 1 000 tkr samt lägre intäkter från slam- och lakvattenhantering med ca 900 tkr. Lägre intäkter från anläggningsavgifter står för resterande avvikelse.
Verksamhetens kostnader	2	-44 491	-35 657	-43 442	1 049	Det är huvudsakligen personalkostnaderna som prognosticeras bli lägre än budgeterat till följd av oplanerade vakanser samt sjukskrivning (1 200 tkr). Kostnader för uppvärmning och elförbrukning blir också betydligt lägre. Dock prognosticeras de Övriga kostnaderna samt kostnader för Köp av tjänst att bli högre bl a för förbrukningsinventarier då mycket av utrustningen på verk och pumpstationer är gammal och sliten. Vidare har ett flertal vattenläckor medfört ökade kostnader (se vidare not 2 nedan).
Avskrivningar	3	-10 985	-9 365	-11 409	-424	Uppdaterad prognos av verksamhetens investeringar tyder på att kostnaden blir 424 tkr högre än budgeterat för året.
Verksamhetens nettokostnader		4 631	3 231	3 171	-1 460	
Finansiella intäkter	4	0	11	11	11	
Finansiella kostnader	5	-5 148	-4 201	-4 813	335	Kommunlånet väntas bli lägre än budgeterat för året eftersom investeringsprognosen har justerats ned med ca 21 600 tkr. Detta medför lägre räntekostnader.
Årets resultat före reglering abonnenter		-517	-959	-1 631	-1 114	Ett underskott uppgående till 517 Tkr har budgeterats. I nuläget prognosticeras ett underskott med 1 631 tkr vilket innebär en negativ avvikelse jämfört budget med 1 114 tkr.
Reglering gentemot abonnenter		517	0	1 631	1 114	Ingen resultatreglering bokad för oktober. Detta görs endast i tertial- samt årsbokslut.
Årets resultat		0	-959	0	0	

Not 1 Verksamhetens intäkter, tkr	Budget 2018	Utfall t.o.m. okt	Prognos helår	Avvikelse helår	Kommentar
Verksamhetens intäkter					
Brukningssavgifter	54 759	44 240	52 904	-1 855	Intäkterna från VA-avgifter från hushållen väntas bli ca 1 000 tkr lägre än budgeterat då budgeten för året är för högt beräknad pga att den preliminära debiteringen av VA-avgifter tidigare har legat för högt. Vidare väntas intäkterna för slamhantering bli ca 700 tkr lägre än budgeterat pga problem med att upprätthålla årskvoten för det tillåtna gränsvärdet för kväverening. Därmed kan ARV inte ta emot externslam fr.o.m. augusti i den utsträckning som budgeterats med förlorade intäkter som följd. Intäkterna från lakvattenhantering väntas ge ett underskott med knappt 200 tkr pga mycket små nederbörds mängder under året.
<i>Anläggningsavgifter</i>					
Periodiserade anläggningsavgifter	3 373	3 024	3 605	233	Färre anläggningsavgifter än budgeterat har debiterats fg samt innevarande år, vilket får till följd att de periodiserade intäkterna (avskrivningarna) beräknas bli 485 tkr lägre än budgeterat. Dock fick verksamheten i mars ett överskott av anläggningsavgift på 717 tkr från område Röhult efter en justering av anläggningsreskontran, vilket gör att den periodiserade intäkten från dessa avgifter nu sammantaget väntas ge ett överskott med 233 tkr
Intäktsförda anläggningsavgifter	1 647	676	1 143	-504	Årets debitering av anläggningsavgifter prognosticeras bli 10 077 tkr lägre än budgeterat. Eftersom 5% av dessa avgifter intäktsförs direkt blir intäktsbortfallet härav 504 tkr.
Övriga intäkter	162	175	204	42	
Avsättning investeringsfond					
Upplösning investeringsfond	165	138	165	0	
Ökning (-)/minskning (+) skuld till abonnentkollektivet	517		1 631	1 114	Ett underskott på 1114 tkr jämfört budget prognosticeras, vilket justeras mot skulden till abonnentkollektivet för att nå ett nollresultat. (Ingen resultatreglering bokad för oktober, görs endast i tertial- samt årsbokslut)
Summa verksamhetens intäkter	60 624	48 253	59 653	-971	

Not 2 Verksamhetens kostnader, tkr	Budget 2018	Utfall t.o.m. okt	Prognos helår	Avvikelse helår	Kommentar
Verksamhetens kostnader					
Reparation och underhåll (inkl material) (konto 66, 615, 618, 665)	-1 455	-1 128	-1 291	164	Sänkt prognos för reparationer och underhåll vid pumpstationer samt vid avloppsreningsverket i Sollebrunn pga att utfallet ligger något under budgeterad nivå hittills under året. Dock har en del kostnader istället förts under gruppen Övriga kostnader i form av förbrukningsinventarier då kostnaderna för oförutsedda reparationer till större del än budgeterat avsett mindre inventarier istället för arbetskostnader.
Processkemikalier (konto 51050-51059)	-3 570	-3 106	-3 703	-133	Prognosen visar på högre förbrukning av kemikalier främst vid avloppsreningsverket i Nohaga än budgeterat.
El (konto 621, 623)	-4 708	-3 234	-4 055	653	Det är främst kostnaderna för uppvärmning vid avloppsreningsverket (ARV) i Nohaga som ger ett överskott. Samtidigt prognosticeras en lägre elförbrukning än budgeterat vid ARV samt pumpstationer bl.a pga mycket små nederbörds mängder under året.
Köp av tjänst	-7 109	-5 811	-7 324	-215	Prognosen har justerats upp kraftigt för avloppsreningsverken främst på grund av tillkommande konsultkostnader för tekniker, konsult hjälp avseende kvävereningen samt för elbesiktningar (ca 700 tkr). Dock har konsultkostnaderna samtidigt sänkts i nästan samma utsträckning främst inom ledningsverksamheten samt ledningsnät på grund av lågt utfall hittills under året. Samtidigt tillkommer kostnader på drygt 200 tkr vid ARV Nohaga under hösten för sanering av en cistern med svavelsyra.
Personalkostnader	-16 607	-12 472	-15 405	1 202	Lägre kostnader pga oplanerade vakanser inom avloppsreningsverk samt ledningsnät. Direkt återbesättning görs endast på avloppsreningsverket där den ena av de vakanta tjänsterna dock återbesätts först nästa år. Sjukskrivning är också en bidragande orsak till minskade personalkostnader.
Övriga kostnader	-8 923	-8 401	-9 686	-763	Inom denna kontogrupp finns många avvikelser i olika riktning. De största avser dock höjd prognos för förbrukningsinventarier (ca 500 tkr) vid avloppsreningsverk samt pumpstationer då kostnaderna för oförutsedda reparationer till större del än budgeterat avser mindre inventarier istället för arbetskostnader, vilka bokförs inom kontogrupp Reparation och underhåll. Vidare har prognosen höjts för ett ej budgeterat inköp av bärare till kvävesteget vid ARV Nohaga (ca 500 tkr). Vidare har flera vattenläckor under året givit ett underskott mot budget för bl a beläggningsarbeten (ca 300 tkr). Samtidigt prognosticeras kostnaderna för utbildning/kurser, bilhyra samt kundförluster bli lägre (tot ca 600 tkr).
Summa verksamhetens kostnader	-42 372	-34 151	-41 465	908	
Gemensamma resurser	-2 119	-1 505	-1 977	142	Sänkt prognos beror huvudsakligen på att IT-kostnader via Tjänstekatalogen för anställda placerade på Sveagatan fr.o.m. år 2018 inte längre fördelas ut som en gemensam kostnad där dessa kostnader budgeterats, utan förs ut direkt på verksamheterna. Kostnaderna under kontogrupp Köp av tjänst blir därför motsvarande högre.
varav personalkostnader	-1 406	-1 070	-1 373	33	
varav lokalhyror	-337	-298	-360	-23	
varav köp av tjänster	-170	-56	-73	97	
varav övriga kostnader	-206	-82	-171	35	
Summa verksamhetens kostnader	-44 491	-35 657	-43 442	1 049	

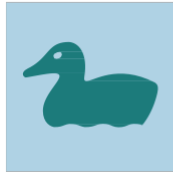
VA Investeringar

Tkr	Budget 2018	Utfall t.o.m. okt	Prognos	Differens P-B	Kommentar differens
Expansionsinvestering	34 789	20 547	25 135	9 654	
Expansionsinvestering - VA	27 248	16 316	19 828	7 420	
12910 Div ledningsarbeten, serviser i verksamhetsområde	800	1 637	1 640	-840	Fler anläggningar av VA-serviser än budgeterat
12971 Överföringsledning Sundet	100	237	237	-137	Tillkommande geoteknisk undersökning, ersättningar ledningsrätt.
12974 Sundet VA utbyggnad inom omr	2 000	5 848	5 927	-3 927	Projektet försenat från 2017, prestationsbunden betalplan försenar därför utgifterna och ger negativ avv. mot budget 2018. Ledningsrättsersättningar tillkommer
12975 Hulabäck utbyggnad VA		66	600	-600	Utgifter för att färdigställa projekteringen. Utökad geoteknisk undersökning.
12976 Överför ledn. Lövekulle-Simmenäs		18	18	-18	Klart.
12969 Saxebäcken VA utbyggnad inom omr.	200	110	300	-100	Ledningsrättsersättningar. Förrättning pågår. Ersättning troligtvis högre än budgeterat.
12972 Skämningared/Svanvik Utbyggnad VA	19 348	6 563	9 000	10 348	Projektet beräknas pågå under 1,5 år. Utgifterna fördelas mellan 2018/2019 och har delvis förskjutits framåt i tiden jämfört m budget. Totalutgiften dock lägre än beräknat.
12919 Västra Bodarne	4 500	1 353	1 375	3 125	Lägre utgifter än beräknat för 2018. Utgifter har tidigare belastat 2017 års investeringar.
12973 Huvudledn. Ingared-Norsesund		33	33	-33	Klart.
12982 Vattenförsörjning Sollebrunn	300			300	Projektet klart tidigare än budgeterat.
Utb inom Röhult, Blåtj.v.		85	110	-110	Tillkommande lantmättersättningar
Utbyggn inom Simmenäs		38	38	-38	Ledningsrättskostnader.
Nya brandposter VA		68	150	-150	Osäker utgift då överenskommelse med RTJ ej är klar.
Utr. för insaml. av mätdata från vattenmätare		192	250	-250	Ej budgeterad inv. Något högre utgift än tidigare prognos pga snabbare införande än beräknat.
Kontorsinredning ARV Nohaga (tillkommande personal)		68	150	-150	Ej budgeterad inv
				0	

Tkr	Budget 2018	Utfall t.o.m. okt	Prognos	Differens P-B	Kommentar differens
Expansionsinvestering - Exploatering VA	7 541	4 231	5 307	2 234	
12822 Stadsskogen Planering AT	3 875	24	1 000	2 875	Mycket osäker, exploateringsåtgärd som skjuts framåt. Nedläggning av ledningar vid pågående Bergskullelegatan. I övrigt inga kända projekt.
12826 Lövekulle Etapp 3 Skårsvägen	1 128		0	1 128	Förskjuts till 2019
12860 VA Kärrbogärdevägen 2893 (Östra Ingared)	2 538	4 190	4 190	-1 652	Pga. markförhållanden har projektet fördrats avsevärt
Strandstigen	0		100	-100	Tillkommande investering, ej budgeterad.
12831 Va Norsesundsv		0		0	
VA-anl Knektegårdsg 02884		17	17	-17	
Imageinvestering	0	0	0	0	
Reinvestering	25 200	10 422	14 766	10 434	
Maskiner & Inventarier	0	280	280	-280	Ej budgeterad inv
Inventarier		83	83	-83	Ej budgeterad inv
12942 Byte av dricksvattenpump Hjälmarred	300		150	150	Projekteringsutgifter för geologisk undersökning delvis försenad pga hög belastning på anlitat företag.
12946 Datorisering Bjärke vattenverk	50		0	50	Inget utfall 2018, senarelagt till 2019.
12940 Datorisering Hjälmarred och yttre anläggningar	400	104	104	296	Fortlöpande mindre åtgärder på anläggningarna under 2018. Inga ytterligare utgifter 2018 men inväntar offert för fortsatt datorisering 2019.
12989 Ombyggnad, ny röt-kammare	6 400	70	1 000	5 400	Senarelagt och endast projektering/förstudie utförs 2018
12909 Utbyte Gasmotorer, panna	1 365			1 365	Inget utfall 2018, skjuts framåt och kommer troligen att ingå i röt-kammarprojektet (12989).
12907 Utbyte doserpumpar ALG	155		610	-455	Blir dyrare än budgeterat
12964 Utbyte av slamavvattnare ARV Sbn	650			650	Projektet skjuts fram till 2020
Renovering pumpar ARV Nolhaga	500			500	Projektet skjuts framåt i tiden pga. resursbrist
12967 Utbyte/uppgredning av rotociver/rengaller	580	26	26	554	Projektet genomfört huvudsakligen år 2017 och är nu klart till lägre utgift än budgeterat
12914 Renovering av tak och plåtarbeten sandviksvägen pstn	255			255	Projektet skjuts framåt i tiden pga. att helhetsgrepp behöver tas där man ser över alla pumpstationer med avseende på byggstandard, arbetsmiljö, personsäkerhet och brutet vatten.

Tkr	Budget 2018	Utfall t.o.m. okt	Prognos	Differens P-B	Kommentar differens
12917 Savannen pstn renovering	105		105	0	Mer omfattande renoveringsbehov än budgeterat. Dock sänkt med 500 tkr från fg prognos pga försening till nästa år.
12912 Inv i samband m ledningsunderhåll	12 500	8 788	10 000	2 500	Sänkt prognos dels pga. att några arbeten utförs till lägre utgift än budgeterat samt dels pga. brist på utförarkapacitet.
12921 Bassänger renovering ARV Nohaga	300		0	300	Projektet skjuts framåt i tiden pga. resursbrist
12923 Utbyte ventilation & värme, avlopp maskinbyggnad ARV Nohaga	50	279	400	-350	Ventilationen har stort renoveringsbehov, dock ej budgeterat.
12905 Byte av låg och hög spänningsställverk	50		0	50	Kommer ingå i röttkammarprojektet (12989)
12952 Omläggning av tak på filtersal, Hjälmareds vattenverk	1 500	189	400	1 100	Omfattningen större => större utgifter än beräknat (tot 2 500). Dock delvis förskjutet i tid till 2019, vilket ger lägre utgifter i år.
12924 Utbyte av automatiskåp pumpstationer	40			40	Detta projekt flyttas in i projekt 12987 datorisering av pumpstationer
12983 Ny skrapustrustning Sandfång 1 ARV Nohaga	0	73	425	-425	Ej budgeterad investering
Ventilation eftersedimentering ARV Nohaga	0	27	100	-100	Ej budgeterad investering
12958 Kommunalvattenledn. ARV Nohaga		131	131	-131	Ej budgeterad investering
12957 Järvägsgatan ARV Sbn (ombyggn tillfartsväg)		302	302	-302	Ej budgeterad investering
Mätare nitrathalt ARV Nohaga			125	-125	Ej budgeterad investering
Markgatans pstn ny ventilation			50	-50	Ej budgeterad investering
N:a Fiskareg. Pstn (Ny ventilation & kommunalvattenledn.)			200	-200	Ej budgeterad investering
Ögon- & nödduschar VV			200	-200	Ej budgeterad investering. Inväntar offerter. Ev fördröjning till 2019.
Omrörare flockningsbassäng ARV Nohaga		71	75	-75	Ej budgeterad investering

Tkr	Budget 2018	Utfall t.o.m. okt	Prognos	Differens P-B	Kommentar differens
Anpassningsinvestering	9 595	3 603	8 126	1 469	
12987 Datorisering (verk och pumpstationer)	2 850	265	500	2 350	Minskar projektets omfattning till endast pumpstationer och skapar ett eget projekt för datorisering av verk (Nolhaga ARV) vilket senareläggs.
12908 Komplettering brand, inbrottslarm maskinbyggnad ARV	250		250	0	
12913 Installation av reservkraftsuttag i strategiska stationer inom kommunen.	45			45	Senarelagt till 2019 och framåt
12927 Dagvattenåtgärder	200	27	200	0	Mindre projekt kommer.
12920 Huvudledningar Alingsås Tätort (inkl. byggnation av ny ventilkammare)		29	29	-29	Klart.
12951 Nödvattenbrunn Nolhaga	300	48	50	250	Vatendom klar. Bygglov skall sökas. Inga ytterligare utgifter 2018 utan fördröjt till 2019.
12955 Slammottagning Sävelund	600	2 558	2 700	-2 100	Utgiftsökning då anläggningens utformning och behov måste utökas. Projektet löper över två år. Utgifter som beräknats för 2017 har förts över på 2018.
12953 Tillbyggnad av Gräfsnäs vattenverk	350	66	165	185	Bygglov samt gjutning av bottenplatta klart. Prognos sänkt pga oklart när byggnation påbörjas pga personalomsättning hos upphandlad entreprenör.
12938 Flytt av ledningar för E20	5 000	528	3 500	1 500	2018 görs sträckan Kristineholmsvägen, ny beräknad utgift efter projektering är högre än budgeterat men ca. 3 000 kommer att belasta 2019 års investeringar.
12934 Parkering VV Sbn (utökn)		59	59	-59	Ej budgeterad inv.
Utbyte Kristineholms pumpstation		23	23	-23	Budgeterad 2019 men har projekteringsutgifter 2018
Svetsmaskin	0		150	-150	Ej budgeterad inv.
Ny tryckluftskompressor Färgens VV	0		100	-100	Ej budgeterad inv.
Nya portar ARV Nolhaga			200	-200	Ej budgeterad inv.
Brandlarm ARV Sbn			200	-200	Ej budgeterad inv. Ej heltäckande detektering och gammal central byts ut
TOTALT UTGIFTER	69 584	34 572	48 027	21 557	

Månadsbokslut 2018

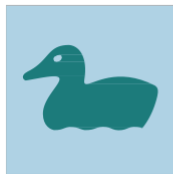
Tekniska nämnden

Teknisk förvaltning

Belopp i tkr	Budget 2018	Utfall okt	Prognos helår	Avvikelse helår
Verksamhetens intäkter	14 375	12 404	15 533	1 158
Personalkostnader	-22 325	-17 922	-21 697	628
Lokalhyror	-1 761	-1 463	-1 757	4
Köp av tjänster	-14 951	-13 068	-16 163	-1 211
Gemensamma resurser	-3 213	-2 433	-3 214	-1
varav personalkostnader	-2 043	-1 578	-2 040	3
varav lokalhyror	-705	-601	-723	-18
varav köp av tjänster	-139	-100	-135	4
varav övriga kostnader	-326	-154	-309	17
Utdebitering personalkostnader	22 394	18 966	22 635	241
Övriga kostnader	-37 230	-31 149	-38 253	-1 023
Verksamhetens kostnader	-57 087	-47 068	-58 442	-1 355
Verksamhetens nettokostnader	-42 712	-34 664	-42 910	-198
Kommunbidrag	42 712	35 593	42 712	0
Finansnetto		-2	-2	-2
Årets resultat	0	927	-200	-200

Utfall för perioden

Verksamheten har säsongsvariationer vilket leder till att det inte ger en rättvisande bild att se enbart på utfallet under perioden januari – oktober. Verksamheten är dessutom påverkad av väderförhållanden. Ytterligare kostnader för vinterväghållning beräknas exempelvis uppstå under de sista månaderna av året men hur stora dessa blir är svårt att förutspå. Även intäkterna har säsongsvariationer.

Prognos helår samt förändring av prognos sedan föregående prognos

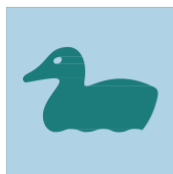
Totalt prognosticeras ett underskott på ca **200 tkr** vilket kan hänföras till gatuavdelningen. Underskottet kan till största del förklaras av den ovanligt hårda men också ombytliga vintern i början på året, vilket innebar både fler och mer omfattande insatser än ett normalår. Även reparationskostnader på maskiner och fordon har varit högre än normalt, vilket även det kan relateras till vinterväghållningen i stor utsträckning. Fler insatser har också lett till att mer material som stenkross och grus har lagts ut, vilket i sin tur har gjort att vårsopningen blivit mer omfattande. Avvikelserna beror sammantaget alltså inte på att verksamhetens löpande kostnader har ökat dramatiskt. Högre intäkter på gatuavdelningen för bland annat markupplåtelse än budgeterat påverkar prognosen positivt.

Vid föregående prognos förväntades ett underskott motsvarande 375 tkr och det minskade förväntade underskottet beror till stor del på lägre förväntade personalkostnader än tidigare prognos.

Åtgärder för budget i balans

Ambitionen är att utföra så mycket verksamhet som möjligt men det krävs att ekonomin följs upp löpande och att verksamheten är återhållsam med icke nödvändiga utgifter. En möjlighet att minska antalet köpta tilläggstjänster på parkavdelningen för att påverka resultatet finns också. Svårigheten är dock att kostnader för vinterväghållningen är väderberoende vilket medför att det är svårt att förutspå hur stora dessa kostnader kommer att bli. Dessutom uppstår en del av dessa kostnader sent på året.

Medel för att täcka underskottet som beror på ökade kostnader för vinterväghållning har äskats innan sommaren.

Avfall

Tkr	Not	Budget 2018	Utfall tom okt	Prognos helår	Avvikelse prognos/budget 2018
Verksamhetens intäkter (exkl reglering mot abonnenter)	1	46 472	43 336	52 446	5 974
Verksamhetens kostnader	2	-38 117	-34 397	-42 615	-4 498
Avskrivningar	3	-7 349	-6 018	-7 333	16
Verksamhetens nettokostnader		1 006	2 921	2 498	1 492
Finansiella intäkter	4	0	13	14	14
Finansiella kostnader	5	-1 006	-667	-800	206
Årets resultat innan reglering abonnenter		0	2 267	1 712	1 712
Reglering gentemot abonnenter		0	-1 872	-500	-500
Årets resultat		0	395	1 212	1 212

Utfall för perioden

Resultatet för de första tio månaderna är bättre än årsprognosen och beror främst på att intäkterna för deponerat material varit högre under denna period än under de kommande månaderna.

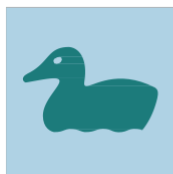
Prognos helår samt förändring av prognos sedan föregående prognos

I dagsläget prognosticeras en positiv avvikelse jämfört med budget för hela 2018. Den positiva avvikelsen förväntas bli **1 712 tkr** jämfört med **1 729 tkr** i föregående prognos.

Det finns stora kostnadsökningar jämfört med budget som beror på:

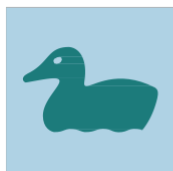
- Hantering av trämaterial/flis
- Hantering av impregnerat trä
- Tillfälligt inhyrd personal till avfallshämningsverksamheten
- Reparation av avfallshämningsfordon
- Hyra av hämningsfordon

Prognosen blir trots detta positiv på grund av stora intäktsökningar som i första hand avser inkommande förorenade massor som deponeras på Bälinge.

Åtgärder för budget i balans

Avfallsverksamheten utgör en egen balansräkningsenhet och särredovisas. Eventuella över- respektive underskott regleras normalt mot avgiftskollektivet för att nå ett nollresultat. Avfallsverksamheten har de senaste åren redovisat stora underskott vilket medfört att det inte finns kvar något av den så kallade skulden till de som betalar taxan (skuld till abonnenterna). Överskottet kommer delvis att påverka kommunens resultat 2018 och skulden till abonnenterna kommer att öka.

VA

Belopp i Tkr	Not	Budget 2018	Utfall okt	Prognos helår	Avvikelse helår
Verksamhetens intäkter	1	60 107	48 253	58 022	-2 085
Verksamhetens kostnader	2	-44 491	-35 657	-43 442	1 049
Avskrivningar	3	-10 985	-9 365	-11 409	-424
Verksamhetens nettokostnader		4 631	3 231	3 171	-1 460
Finansiella intäkter	4	0	11	11	11
Finansiella kostnader	5	-5 148	-4 201	-4 813	335
Årets resultat före reglering abonnenter		-517	-959	-1 631	-1 114
Reglering gentemot abonnenter		517	0	1 631	1 114
Årets resultat		0	-959	0	0

Utfall för perioden

Utfallet för perioden för VA verksamheten visar på ett underskott med drygt **500 tkr** jämfört med en rakt periodiserad budget.

Intäkterna har ett utfall som är ca 1 800 tkr lägre än en rakt periodiserad budget.

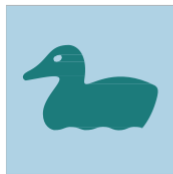
Avvikelserna avser:

- VA-avgifter från hushållen (ca 600 tkr)
- Anläggningsavgifter (ca 500 tkr)
- Slam/lakvattenhantering (ca 700 tkr)

Verksamhetens **kostnader** för perioden har även de fallit ut lägre än en rakt periodiserad budget i något högre grad än intäkterna (ca 1 400 tkr). Detta beror huvudsakligen på:

- Lägre Personalkostnader (ca 1 400 tkr)
- Lägre kostnader för EI (ca 700 tkr)
- Lägre kostnader för Gemensamma resurser (ca 250 tkr)
- Högre Övriga kostnader¹ (ca 1000 tkr)

¹ Främst på grund av höga utgifter för förbrukningsinventarier samt ett större inköp av bärare till kvävesteget vid ARV Nolhaga.

Prognos helår samt förändring av prognos sedan föregående prognos

Prognosen för 2018 visar på ett underskott jämfört med budgeterat resultat uppgående till **1 114 tkr** före reglering gentemot abonnenterna. Såväl intäkter som kostnader prognosticeras lägre än budgeterat. Nuvarande prognos är försämrad med totalt ca 450 tkr jämfört med föregående prognos, vilket främst beror på något ökade kostnader för t ex konsulter, el samt övriga kostnader.

Prognosen för **intäkterna** (Not 1) har justerats ned med sammantaget **2 085 tkr** jämfört med budget. En stor del av avvikelserna förklaras av lägre förväntade intäkter från VA-avgifter från hushållen med ca 1 000 tkr jämfört med budget. Samtidigt väntas intäkterna från anläggningsavgifter ge ett underskott på närmare 300 tkr. Detta beror på att färre objekt väntas anslutas till VA-nätet under 2018 än budgeterat. Även intäkterna från hantering av slam från externa kunder har justerats ned med ca 700 tkr. Orsaken är att reningsverket i Nolhaga inte kan ta emot externslam för perioden augusti till och med december i år i den utsträckning som budgeterats på grund av problem med att upprätthålla årskvoten för det tillåtna gränsvärdet för kväverening. Resterande avvikelse förklaras av lägre intäkter från lakvattenhantering på grund av mycket små nederbörds mängder under året.

Prognosen för **verksamhetens kostnader** (Not 2) är nu totalt **1 049 tkr** lägre än budgeterat. Överskottet beror huvudsakligen på sänkt prognos avseende **personalkostnaderna**, vilka totalt för året väntas bli ca 1 200 tkr lägre än budgeterat. Detta till följd av oplanerade vakanser. Prognosen avseende **elkostnaderna** har också justerats ned kraftigt. Dock ökar de **övriga kostnaderna** för förbrukningsinventarier i samband med mindre reparationer vid avloppsreningsverk samt pumpstationer. Den enskilt största avvikelserna avser ett ej budgeterat inköp av bärare till kvävesteget vid ARV Nolhaga.

Årets **avskrivningar** (Not 3) väntas bli **424 tkr** högre än budgeterade medel. Detta beror på att några större investeringsprojekt blir driftsatta tidigare samt blivit dyrare än vad som antogs vid budgeteringen.

De **finansiella posterna** (Not 4 & 5), vilka i huvudsak består i kostnader för kommunlån, prognosticeras sammantaget bli drygt **300 tkr** lägre än budgeterat. Detta beror huvudsakligen på att investeringsprognosen har justerats ned med ca 21 600 tkr, vilket medför lägre räntekostnader då lånebehovet blir motsvarande lägre.

Åtgärder för budget i balans

VA-verksamheten utgör en egen balansräkningsenhet och särredovisas enligt bestämmelserna i Lagen om allmänna vattentjänster samt bedrivs i enlighet med självkostnadsprincipen. Eventuella över- respektive underskott regleras gentemot avgiftskollektivet för att nå ett nollresultat. Om utfallet vid 2018 års utgång hamnar i linje med nuvarande prognos kommer skulden till abonnenterna då att uppgå till drygt 4 100 tkr. Verksamheten erhåller inget kommunbidrag.

Sammanträdestider för Tekniska nämnden 2019

5

2018.457 TN

Datum: 2018-10-26
 Handläggare: Rebecca Tollemark
 Direktr:
 Diariennr: 2018.457 TN

Tekniska nämnden

Sammanträdestider 2019

Ärendebeskrivning

Nämnden beslutar årligen om sammanträdesdagar för nämnd och arbetsutskott. Förvaltningen har upprättat ett förslag till sammanträdesdagar för den nyinrättade nämnden (idag Samhällsbyggnadsnämnden och Tekniska nämnden) för år 2019 enligt följande:

2019	Presidie	Arbetsutskott	Nämnd
	9 jan kl 09:00-11:00		14 jan kl 14:00 (besluta om AU och övrig formalia)
Jan	9 jan kl kl 09:00-11:00	21 jan kl 09:00 AU (Bygg) 22 jan kl 09:00 AU (Tekn.)	28 jan kl 14:00
Feb	24 jan kl 09:00-11:00	6 feb kl 09:00 AU (Bygg) 7 feb kl 09:00 AU (Tekn.)	18 feb kl 14:00
Mar	28 feb kl 09:00-11:00	11 mars kl 09:00 AU (Bygg) 12 mars kl 09:00 AU (Tekn.)	18 mars kl 14:00
Apr	28 mars kl 09:00-11:00	8 april kl 09:00 AU (Bygg) 9 april kl 09:00 AU (Tekn.)	15 april kl 14:00
Maj	25 april kl 09:00-11:00	6 maj kl 09:00 AU (Bygg) 7 maj kl 09:00 AU (Tekn.)	13 maj kl 14:00
Juni	23 maj kl 09:00-11:00	10 juni kl 09:00 AU (Bygg) 11 juni kl 09:00 AU (Tekn.)	17 juni (Heldag, arbete inför flerårsstrategi på fm, nämndmöte på em)
Juli	SOMMARUPPEHÅLL		
Aug	8 aug kl 09:00-11:00	19 aug kl 09:00 AU (Bygg) 20 aug kl 09:00 AU (Tekn.)	26 aug kl 14:00
Sept	5 sept kl 09:00-11:00	16 sept kl 09:00 AU (Bygg) 17 sept kl 09:00 AU (Tekn.)	23 sept kl 14:00
Okt	3 okt kl 09:00-11:00	14 okt kl 09:00 AU (Bygg) 15 okt kl 09:00 AU (Tekn.)	21 okt kl 14:00
Nov	31 okt kl 09:00-11:00	11 nov kl 09:00 AU (Bygg) 12 nov kl 09:00 AU (Tekn.)	18 nov kl 14:00
Dec	28 nov kl 09:00-11:00	9 dec kl 09:00 AU (Bygg) 10 dec kl 09:00 AU (Tekn.)	16 dec kl 14:00

Förslaget utgår från att den nya nämnden kommer att besluta att ha två arbetsutskott, ett som bereder plan- och bygg ärenden och ett som bereder tekniska ärenden (Gata, VA, Park, Avfall). De ärenden som berör bägge arbetsutskotten, såsom ekonomisk uppföljning, remissvar m.m., bereds förslagsvis endast av presidiet. Då presidiet kommer vara beredande organ i dessa ärenden, har även månadsvisa tider för dessa möten föreslagits.

Utskick med handlingar sker en vecka före respektive sammanträde, då handlingarna publiceras på mötesportalen. Undantag från detta är dock utskick inför presidie, då handlingarna troligtvis inte kommer att kunna skickas ut en vecka innan.

Utbildning för den nya nämnden

Mandatperioden kommer därför att inledas med en gedigen utbildning för de förtroendevalda enligt följande:

- 31 jan: Halvdag kring mötesteknik, förvaltningslagen, kommunallagen m.m.
- 21-22 februari: Heldagar med avdelningsspecifik information
 - Dag 1 fokus samhällsplanering (GIS, Gata/Park, VA, Plan, Avfall)
 - Dag 2 fokus myndighetsutövning (Plan och Bygg)
- 5-8 mars studiebesök och "jobbskuggning"
 - Dag 1 och 2 – Studiebesök ute på verksamheter/drift (Sävelund, VA-verk, Bälinge m.m.)
 - Dag 3-4 – Jobbskuggning på Sveagatan hos plan-, bygg-, GIS, Gata/Park
- 21 mars Heldag kring ekonomi
 - Taxefinansiering, kommunbidrag, budget, flerårsstrategi, ekonomisk uppföljning
- 3 april Halvdag kring mötesteknik, förvaltningslagen, kommunallagen m.m.

Eventuella datumändringar kan behöva göras, men och utgör i dagsläget endast ungefärliga hållpunkter.

Ekonomisk bedömning

Nämndsamtmanträdena innebär kostnader för kommunen, både vad gäller arbetstid, arvoden, lokaler och övrig administration. Nämndsamtmanträdena är dock en avgörande del i den demokratiska processen som måste genomföras för att uppnå en ändamålsenlig ledning, styrning och beslutsgång.

Mängden nämndsamtmanträden per år torde dock kunna variera utifrån behov, det vill säga att antalet möten är avhängigt hur ofta det finns ärenden som nämnden behöver fatta beslut i, samt hur ofta nämnden behöver få information från förvaltningen för att kunna uppfylla sin styrfunktion. Även förvaltningslagens princip om proportionalitet bör råda (FL § 9, "Ett ärende ska handläggas så enkelt, snabbt och kostnadseffektivt som möjligt utan att rättssäkerheten eftersätts."), vilket bör tala för att så kort tid som möjligt bör löpa mellan nämndmötena, då nämnden har att besluta i ärenden som berör den enskilde.

I Alingsås kommun sker varje månad ekonomisk månadsuppföljning från respektive nämnd till kommunstyrelsen, vilket kräver månadsvisa möten.

Förslag till beslut

Tekniska nämnden tar del av förvaltningens förslag till sammanträdestider och utbildning för den nyinrättade nämnden 2019.

Tekniska nämnden beslutar att den nyinrättade nämndens första sammanträde sker den 14 januari 2019.

Tekniska nämnden föreslår den nyinrättade nämnden att godkänna övriga delar vid sammanträdet den 14 januari 2019.

Beslutet ska skickas till

KLK, Nämndadministratörer, Ledningsgrupp

Maria Jacobsson
TF Förvaltningschef

Rebecca Tollemark
Förvaltningssekreterare

Uppföljning av Alingsås kommuns policy för funktionshinder

7

2018.486 TN

Datum: 2018-11-14
Handläggare: Maria Jacobsson
Direktnr: 61 62 96
Diariernr: 2018.486 TN

Tekniska nämnden

Uppföljning Alingsås kommuns policy för funktionshinderfrågor

Ärendebeskrivning

Alingsås kommuns policy för funktionshinderfrågor ska gälla för alla kommunala verksamheter, nämnder samt de kommunala bolagen. Kommunstyrelsen har en övergripande och samordnande funktion. Nämnderna skall komplettera policyn med handlingsplaner vilka ska inarbetas i nämndbudgeten. Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljning av policyn. En samlad utvärdering av policyn ska göras i slutet av mandatperioden.

Nu är det dags för samtliga nämnder och bolag att redovisa vad som gjorts mellan 2014-2018 kring funktionshinderfrågor. Svaren ska redovisas enligt ett frågeformulär. Frågeformuleringarna bygger på de strategier som är uppställda i policyn.

Sammanställning av svar gällande tekniska nämnden

Medvetenhet/bemötande

Fråga: Hur har ni bidragit till att kunskapen om funktionshinderfrågor hos anställd personal och förtroendevalda har ökat?

Svar: Anställda har fått möjlighet att delta på Prova-på utbildning "Hur svårt kan det va" anordnat av kommunens funktionshinderstrateg. Personal som arbetar med planering av den fysiska miljön har gått denna utbildning. Representanter från dessa avdelningar deltog i den Nationella tillgänglighetskonferensen i Alingsås hösten 2014. Frågan tas upp löpande i planeringsfasen av våra olika projekt och åtgärder.

Tillgänglighet

Fråga: Vad har ni gjort för att era offentliga lokaler och allmänna platser är mer tillgängliga för alla invånare?

Svar: Vid projektering och anläggningar i den fysiska utemiljön tillämpas "Tillgängliga och användbara miljöer. Riktlinjer och standard för fysisk tillgänglighet" i så stor utsträckning det är möjligt. Nivåskillnader, lutningar, skötsel etc tas med i planeringen.

Fråga: Hur har ni arbetat för att ha information tillgänglig för alla invånare?

Svar: Före produktion av informationsskyltar har t.ex. kommunens tillgänglighetsstrateg konsulterats. Annonsering i lokalpress, information på sociala medier.

Fråga: På vilket sätt har ni beaktat tillgänglighetsperspektivet i upphandling av varor och tjänster samt vid anlitanade av konsulter?

Svar: Riktlinjerna "Tillgängliga och användbara miljöer. Riktlinjer och standard för fysisk tillgänglighet" anges t.ex. många gånger som krav i förfrågningsunderlag vid upphandling av projekteringskonsulter. Tillgänglighetsperspektivet vägs in i projektering och planering.

Delaktighet

Fråga: Vilka åtgärder har gjorts för att personer med funktionsnedsättning har givits lika möjligheter att delta i samhällslivet?

Svar: Konkreta åtgärder i parkmiljö är t.ex. olika typer av tillgänglighetsanpassade parkmöbler, tillgängliga gångvägar/ramper till nya anläggningar. Förbättrad belysning.

Fråga: Vilka möjligheter har ni skapat för att personer med funktionsnedsättning har fått tillgång till meningsfullt arbete/aktivitet eller utbildning?

Svar: Vid anläggande av nya lekplatser/ upprustning av befintliga lekplatser är ökad tillgänglighet ett krav, åtminstone en del av lekplatsen ska vara tillgänglighetsanpassad. Exempelvis Nolhaga lekplats och Parkgatans lekplats i Sollebrunn

Samordning/samverkan

Fråga: Vilka samarbetsformer mellan nämnder/förvaltningar/bolag, som berör personer med funktionsnedsättning, har ni varit delaktiga i under nuvarande mandatperiod?

Svar: Representanter från gatu- och parkavdelningarna samt representanter från de förtroendevalda har regelbundet deltagit i funktionshindernätverkets möten samt har årligen deltagit i möten anordnade av Kommunala Rådet för Funktionshinderfrågor t.ex. Dialogdagen. Likaså deltog representanter från gatu- och parkavdelningarna i VG-gruppen under den tid den var verksam (2014-2016).

Ekonomisk bedömning

Ej akutellt

Förslag till beslut

Tekniska nämnden godkänner svaret som sitt eget och översänder till KLK.

Beslutet ska skickas till

Kommunledningskontoret

Maria Jacobsson
Tf förvaltningschef

Agneta Wendesten
Stadsträdgårdsmästare

Alingsås kommuns policy för funktionshinderfrågor

Antagen av kommunfullmäktige 23 mars 2011, § 34.

Inledning

Policyn utgår från Förenta Nationernas (FN) konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Konventionen har antagits av Sveriges riksdag och den trädde i kraft i Sverige januari 2009. Sverige har därmed juridiskt förbundit sig att främja, skydda och säkerställa rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Grundtanken i reglerna är delaktighet och jämlikhet för personer med funktionsnedsättning inom samhällets alla områden. Konventionen består av ett antal artiklar som listar nödvändiga åtgärder inom samtliga livsområden och kan användas som riktlinjer för vilka åtgärder som behövs för att personer med funktionsnedsättning ska få sina rättigheter uppfyllda.

Alingsås kommuns policy för funktionshinderfrågor skall vara en naturlig del i all kommunal planering och budgetarbete men också ett verktyg i det dagliga livet för att kunna förverkliga målen med policyn.

Det är viktigt att komma ihåg att skilja på funktionsnedsättning och funktionshinder, där funktionshinder kommer från ett samspel mellan personer med funktionsnedsättningar och hinder som är betingade av attityder och miljön, vilka motverkar deras fulla och verkliga deltagande i samhället på lika villkor som andra.

Ansvar och uppföljning

Policyn skall gälla för alla kommunala verksamheter, nämnder samt av kommunen helägda eller delägda bolag. Kommunstyrelsen har en övergripande och samordnande funktion. Socialnämnden, som enligt sitt reglemente har personer med funktionsnedsättning som målgrupp, är sakkunnig inom området.

Nämnderna skall komplettera policyn med handlingsplaner. Dessa skall visa vilka konkreta åtgärdsförslag som krävs för att nå målsättningen om full tillgänglighet och delaktighet inom respektive nämnds ansvarsområde. Konkreta mål och åtgärder skall inarbetas i kommun- och nämndbudget.

Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljning av policyn. Uppföljning regleras enligt kommunens styrmodell. En samlad utvärdering av policyn skall göras i slutet av mandatperioden.

Nu är det dags att samla in vad de olika nämnderna har gjort för handlingsplaner för att komplettera policyn. Det här är en bra tid att se tillbaka på allt bra arbete som läggs ner ute i nämnder/förvaltningar/bolag för att alla invånare ska kännas sig välkomna/ delaktiga i ert arbete, inte minst personer med funktionsnedsättning.

Frågeformuleringarna bygger på de strategier som är uppställda i policyn och vilka som är ansvariga är satta inom parentes efter frågeställningen. Svar ska vara inskickat till robert.gustafsson@alingsas.se senast 9/11 -18.

Medvetenhet/bemötande

- Hur har ni bidragit till att kunskapen om funktionshinderfrågor hos anställd personal och förtroendevalda har ökat? (Alla nämnder/bolag)
- Hur har ni spridit information för att öka medvetandet om funktionshinderfrågor inom förskola, grundskolan, gymnasieskolan samt vuxenutbildningen? (Barn- och ungdomsnämnden, Utbildningsnämnden)
- Hur har näringslivet och övriga kommuninvånare fått information kring funktionshinderfrågor? (Kommunstyrelsen)

Tillgänglighet

- Vad har ni gjort för att era offentliga lokaler och allmänna platser är mer tillgängliga för alla invånare? (Alla nämnder/bolag)
- Hur har arbetat för att ha information tillgänglig för alla invånare? (Alla nämnder/bolag)
- På vilket sätt har ni beaktat tillgänglighetsperspektivet i upphandling av varor och tjänster samt vid anlitanade av konsulter? (Alla nämnder/bolag)
- Vilka insatser har gjorts för att tillgodose invånarnas behov av kollektiva transporter? (Kommunstyrelsen)

Delaktighet

- Vilka åtgärder har gjorts för att personer med funktionsnedsättning har givits lika möjligheter att delta i samhällslivet? (Alla nämnder/bolag)
- Vilka möjligheter har ni skapat för att personer med funktionsnedsättning har fått tillgång till meningsfullt arbete/aktivitet eller utbildning? (Alla nämnder/bolag)
- Hur tillgodoser ni att personer med funktionsnedsättning har lika möjligheter till kultur- och fritidsaktiviteter? (Kultur- och fritidsnämnden)

Samordning/samverkan

- Vilka samarbetsformer mellan nämnder/förvaltningar/bolag, som berör personer med funktionsnedsättning, har ni varit delaktiga i under nuvarande mandatperiod? (Alla nämnder/bolag)
- Vilka former för samverkan mellan kommunen och föreningar för personer med funktionsnedsättningar finns? (kommunstyrelsen)

Remiss

2009-09-0325

Sida 1 (1)

Instans

Kommunledningskontoret

Handläggare

Robert Gustafsson

Telefon

0322-61 61 51

e-postadress

robert.gustafsson@alingsas.se

Samtliga nämnder och bolag

Dnr 2018.647 KS

Begäran om svar**Följebrev till nämnder inför utvärdering av Alingsås kommuns policy för funktionshinderfrågor****Kommentar**

Bifogat finner ni ett frågeformulär angående den uppföljning av Alingsås kommuns policy för funktionshinderfrågor som ska göras varje år. Svarsdatum är satt utifrån att ärendet ska behandlas på kommunstyrelsens arbetsutskott den 5 december 2018.

Remissinstanser

Samtliga nämnder och bolag

Svar ska ha inkommit senast: 9 november 2018

Yttrandet skickas till kommunstyrelsen för diarieföring.

Med vänlig hälsning

Julia Johansson
Registrator**Bilaga:**

Brev till nämnderna angående utvärdering av Alingsås kommuns policy för funktionshinderfrågor

Värdering av träd

9

2018.498 TN

Datum: 2018-11-14
Handläggare: Agneta Wendesten
Direktnr: 0322-61 72 44
Diariernr: 2018.498 TN

Tekniska nämnden

Värdering av träd

Ärendebeskrivning

Trädvärdering har stor betydelse för att medvetandegöra trädens värde i den urbana miljön. I och med att träden får ett ekonomiskt värde är det lättare att visa hur värdefulla de är. Ett viktigt redskap är att sätta vite på träden så att de t.ex. skyddas under byggprocesser.

För att få en trovärdig bild av trädvärdering så bör den vara lika oavsett vem som värderar. År 2015 tog SLU, Sveriges lantbruksuniversitet, i samarbete med ett flertal större kommuner fram en nationell trädvärderingsmodell för park- och gatuträd som bygger på objektiva värden. Denna modell, Alnarpsmodellen, är enkel att använda och använder få parametrar.

I bifogade "Formulär för ekonomisk värdering" räknar man ut trädets ersättningsvärde enligt följande; (Trädets värde x Skador och vitalitet) + Etableringskostnad

Detta ersättningsvärde är att likställa med ett trädets vitesbelopp. Det är emellertid svårt att sätta ersättningsbelopp när inte hela trädet dör vid skadetillfället. Särskilt svår blir bedömningen vid mindre skador.

Med utgångspunkt i vitesbeloppet (ersättningsvärdet enligt Alnarpsmodellen) har därför en bedömningsmall tagits fram (bifogas). Mallen ger ett specifikt ersättningsbelopp för varje unikt skadefall.

Tekniska förvaltningen föreslår att Alnarpsmodellen används när det är aktuellt med ekonomisk värdering av träd i Alingsås kommun.

Ekonomisk bedömning

Ej aktuellt

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar att vid all ekonomisk värdering av träd i Alingsås kommun ska Alnarpsmodellen användas.

Beslutet ska skickas till

KLK, Samhällsbyggnad

Maria Jacobsson
T.f förvaltningschef

Agneta Wendesten
stadsträdgårdsmästare

Formulär för ekonomisk värdering

Trädets ersättningsvärde = (Trädets värde x Skador och vitalitet) + Etableringskostnad

Beräkning av trädets värde

$$\text{Pris per cm}^2 \text{ för plantskoleträdet} = \frac{\boxed{}}{13,45} = \boxed{}$$

$$\text{Area värderat träd} = \frac{\boxed{}^2}{12,56} = \boxed{}$$

$$\text{Trädets värde} = \frac{\text{Pris per cm}^2 \text{ för plantskoleträdet} \times \text{Area värderat träd}}{}$$

$$\text{Trädets värde} = \boxed{} \times \boxed{} = \boxed{}$$

Pris/cm² för plantskoleträdet är priset för samma art och sort (stl. 12-14)/13,45. 13,45 cm² är arean för ett träd av storlek 12-14.

Det värderade trädets area räknas på en meters höjd genom följande formel där $4 \times \pi = 12,56$:

$$\frac{\text{Stamomkrets}^2}{(4 \times \pi)}$$

Skador och vitalitet

Vitalitet	<input type="text"/>
Rot/stambasskador	<input type="text"/>
Stamskador	<input type="text"/>
Kronskador	<input type="text"/>
Summa / 16 (max = 1)	<input type="text"/>

Trädet som ska värderas bedöms genom de fyra skade- och vitalitetsklasserna till vänster. Varje klass värderas på en skala från 0 till 4, där 4 är högsta positiva värde.

Planterings- och etableringskostnad på den specifika platsen

$$\text{Gatuträd, etableringskostnad} = 70 \times \boxed{} + 20\,000 = \boxed{}$$

(Area värderat träd) (Max: 85 000 kr)

$$\text{Parkträd, etableringskostnad} = 70 \times \boxed{} + 10\,000 = \boxed{}$$

(Area värderat träd) (Max: 75 000 kr)

Följande har inräknats i de 70 kr/cm² som ska användas vid beräkningen:

- Borttagning av skadade träd - stam, grenar och rot - exklusive försäljningen av trä.
- Byte av planteringsjord
- Återställande av en rotvänlig zon.
- Plantering av nytt träd.
- Eventuellt inrättande av luftnings- och bevattningssystem samt uppbindning.
- Återställande av ytbeläggningar och andra omgivande områden.
- Underhåll av trädet i 5 år

Trädets ersättningsvärde

$$\text{Trädets ersättningsvärde} = \left(\boxed{} \times \boxed{} \right)_{(0-1)} + \boxed{} = \boxed{}$$

	A	B	C	D	E
1	Bedömningsmall, vite vid skada på träd				
2					
3	Basinfo				
4	Art				
5	Trädstorlek, omkrets i cm				
6	Trädets värde				
7					
8	Vitesberäkning för grenskador			SKADEANMÄLAN	
9					
10	Skadade grenar	% av vitesbelopp	SEK	Antal skadade grenar	SUMMA
11	Gren diameter 3-5 cm	0,5			
12	Gren diameter 5-10 cm	10			
13	Gren diameter > 10 cm	20			
14	Vid skada > 30 % av alla grenar > diameter 5cm utfaller fullt vite				
15					
16	Vitesberäkning för stamskador				
17					
18	Skada på stam, endast barkskada	% av vitesbelopp	SEK	Antal skador på stam	
19	1-10 cm2 skadad bark	0,5			
20	10-200 cm2 skadad bark	5			
21	200-400 cm2 skadad bark	40			
22	> 400 cm2 skadad bark	100			
23					
24	Skada på stam, bark- och vedskada				
25	1-10 cm2 skadad bark, skadad ved	1			
26	10-200 cm2 skadad bark, skadad ved	15			
27	200-400 cm2 skadad bark, skadad ved	50			
28	> 400 cm2 skadad bark, skadad ved	100			
29					
30	Vitesberäkning för rotskador				
31					
32	Skadade rötter	% av vitesbelopp	SEK	Antal skadade rötter	
33	Rot diameter 3-5 cm	0,5			
34	Rot diameter 5-10 cm	10			
35	Rot diameter > 10 cm	20			
36					
37				VITESBELOPP	

Delegerade beslut 2018

10

2018.007 TN

Datum: 2018-11-12
Handläggare: Jonas Ryberg
Direktnr: 61 62 96
Diariernr: 2018.007 TN

Tekniska nämnden

Anmälan av delegerade beslut till TN 2018-11-20

Ärendebeskrivning

Genom sammanställning anmäls följande beslut fattade med stöd i nämndens delegationsordning.

Förvaltningschefsbeslut: Delegationsbeslut för ändring av attesträtt för Peter Jacobsson och Olof Ekbäck.

Trafikärenden:

- Parkeringstillstånd för rörelsehindrade

Beslut enligt listor från avdelningscheferna:

- **Tekniska för./verksamhetsstöd:**
- **VA-avd:** -
- **Gatuavd:** -
- **Park/Natur:** -
- **Avfall:** -

Ekonomisk bedömning

Klicka här för att skriva hur ditt förslag ska finansieras.

Förslag till beslut

Tekniska nämnden tar del av redovisningen och lägger den till handlingarna.

Beslutet ska skickas till

Klicka här för att fylla i vilka beslutet ska skickas till.

Susanne Norling
Avd chef Verksamhetsstöd

Jonas Ryberg
Nämndadministratör

Delegationsbeslut för ändring av attesträttighet samt beställning av tillgång till iof

Beställning av:

lof-låda

Attesträttighet

Namn
 Användar-id
 Befattning

	Från	Till
Ansvar	24	24
verksamhet	2491	2491
Datum	2018-10-01	99-99-99
Belopp	0	500 000

Kommentar, ange om godkännare eller beslutsattest

Godkännare

Ansvar		
Verksamhet		
Datum	ÅÅ-MM-DD	99-99-99
Belopp	0	

Ansvar		
Verksamhet		
Datum	ÅÅ-MM-DD	ÅÅ-MM-DD
Belopp	0	

Ansvar		
Verksamhet		
Datum	ÅÅ-MM-DD	ÅÅ-MM-DD
Belopp	0	

Ansvar		
Verksamhet		
Datum	ÅÅ-MM-DD	ÅÅ-MM-DD
Belopp	0	

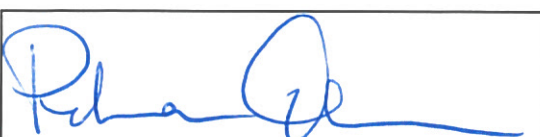
Ansvar		
Verksamhet		
Datum	ÅÅ-MM-DD	ÅÅ-MM-DD
Belopp	0	

Ansvar		
Verksamhet		
Datum	ÅÅ-MM-DD	ÅÅ-MM-DD
Belopp	0	

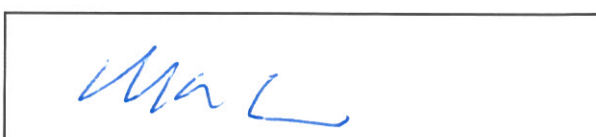
Datum

Underskrifter:

Beställande chef

Förvaltningschef

Delegationsbeslut för ändring av attesträttighet samt beställning av tillgång till iof

Beställning av:

Iof-låda

Attesträttighet

Namn
 Användar-id
 Befattning

	Från	Till
Ansvar	25	25
verksamhet	25	25
Datum	2018-11-01	2019-12-31
Belopp	0	40 000

Kommentar, ange om godkännare eller beslutsattest

Vikarie för Anna Hansson

 Godkännare

Ansvar		
Verksamhet		
Datum	ÅÅ-MM-DD	99-99-99
Belopp	0	

Ansvar		
Verksamhet		
Datum	ÅÅ-MM-DD	ÅÅ-MM-DD
Belopp	0	

Ansvar		
Verksamhet		
Datum	ÅÅ-MM-DD	ÅÅ-MM-DD
Belopp	0	

Ansvar		
Verksamhet		
Datum	ÅÅ-MM-DD	ÅÅ-MM-DD
Belopp	0	

Ansvar		
Verksamhet		
Datum	ÅÅ-MM-DD	ÅÅ-MM-DD
Belopp	0	

Ansvar		
Verksamhet		
Datum	ÅÅ-MM-DD	ÅÅ-MM-DD
Belopp	0	

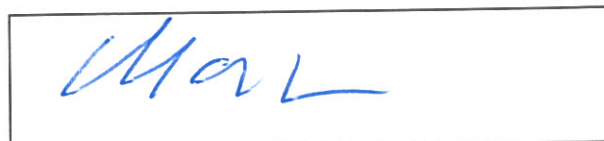
Datum

Underskrifter:

Beställande chef

Förvaltningschef

Datum
2018-11-07

Nämnd	Tekniska nämnden
Beslutande	Rebecca Tollemark
Enligt beslut om delegation	Enligt tekniska nämndens delegationsordning
Ärende	Beslut om parkeringstillstånd för rörelsehindrade
Beslut	2018-10-09 – 2018-10-26

18-10-09	nytt tillstånd	18089
18-10-09	förnyelse	18090
18-10-18	nytt tillstånd	18092
18-10-26	förnyelse	18095
18-10-18	nytt tillstånd	18091
18-10-18	nytt tillstånd	18094
18-10-18	Tillstånd ändrat från förare till passagerare	18093
18-10-26	nytt tillstånd	18096
18-10-26	förnyelse	18097
18-10-26	förnyelse	18098

Rebecca Tollemark

Meddelanden 2018

11

2018.008 TN

Datum: 2018-11-12
Handläggare: Jonas Ryberg
Direktnr: 61 62 96
Diariernr: 2018.008 TN

Tekniska nämnden

Inkomna skrivelser/meddelanden till TN 2018-11-20

Ärendebeskrivning

Inkomna skrivelser/meddelanden som ej redovisas under egen punkt. Samtliga skrivelser lämnas till handläggare för eventuell åtgärd och för kännedom till tekniska nämnden.

1. KS § 186, 2018-10-31, VA-taxa 2019
Ärende 2018.339/360 TN-005
2. KS § 184, 2018-10-31, Delårsbokslut 2018 för Alingsås kommun
Ärende 2018.491/070 TN-001
3. KFN § 57, 2018-10-22, Gräfsnässparken – överflyttning av huvudmannskap
Ärende 2018.271/350 TN-004
4. KS § 176, 2018-10-15, Lönevaxling till pensionsförsäkring för anställda
Ärende 2018.472/028 TN-001
5. KS § 173, 2018-10-15, Omvärldsanalys för Alingsås kommun inför mandatperioden 2019-2022
Ärende 2018.471/050 TN-001, 002

Ekonomisk bedömning

Klicka här för att skriva hur ditt förslag ska finansieras.

Förslag till beslut

Tekniska nämnden tar del av skrivelserna och lägger dem till handlingarna

Beslutet ska skickas till

Klicka här för att fylla i vilka beslutet ska skickas till.

Susanne Norling
Chef Verksamhetsstöd

Jonas Ryberg
Nämndadministratör

2018-10-31

2018-10-31/2018
TN-005
JE

§ 186 2018.496 KS

VA-taxa 2019

Ärendebeskrivning

Tekniska nämnden beslutade vid sitt sammanträde den 28 augusti § 59 att föreslå kommunfullmäktige att fastställa förslag till ny VA-taxa inom allmänna vattentjänster (2006:412). Den nya taxan föreslås gälla från 1 januari 2019.

Beredning

Kommunledningskontoret har i skrivelse den 5 september 2018 lämnat följande yttrande: Kommunledningskontoret har tagit del av tekniska nämndens beslut och gör följande bedömning.

Alingsås kommuns VA-taxa har varit oförändrad sedan år 2016. Till 2016 års VA-taxa gjordes en höjning av brukningsavgiften med 3%. Sedan dess har brukningstaxan varit oförändrad, dvs varken indexreglerad eller taxejusterad. Taxan ska sättas utifrån självkostnadsprincipen och den föreslagna höjningen är för att möta VA-verksamhetens planerade utgifter.

VA-verksamheten strävar efter att hålla en hög investeringstakt för att säkra den långsiktiga hållbarheten. Stora investeringar krävs för t ex förnyelse av ledningsnätet, utbyggnad av VA till nya områden samt modernisering av verksamhetens befintliga anläggningar.

Som underlag till tekniska nämndens beslut görs en jämförelse med övriga kommuner i Västra Götaland. I jämförelsen framgår att Alingsås kommun har en relativt låg avgift. Föreslagen höjning om 9 % förändrar inte placeringen relativt andra. En höjning med 9 procent innebär en årlig ökad kostnad för typhus A med 465 kr, det vill säga från 5 171 kr/år till 5 636 kr/år.

Kommunledningskontoret gör bedömningen att föreslagen taxa bör godkännas. Kommunstyrelsen har behandlat ärendet den 15 oktober 2018, § 166.

Beslut

Kommunfullmäktiges beslut:

VA-taxa 2019 godkänns och börjar gälla från och med den 1 januari 2019.

Expedieras till

TN, Klk-författningssamling

Justerandes sign

Justerandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2018-10-31

2018-491/070

TN-001

ML ✓

§ 184 2018.551 KS

Delårsbokslut 2018 för Alingsås kommun**Ärendebeskrivning**

Alingsås kommuns styrmodell anger att delårsrapporten är en uppföljning av kommunens mål och medel, såväl som ett underlag till kommande års flerårsstrategi. I den ekonomiska sammanfattningen analyseras främst de prognostiserade värdena och nyckeltalen i förhållande till kommunens fastställda finansiella mål. Delårsrapporten är ett viktigt verktyg för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige vid styrning och uppföljning av kommunens verksamheter och bolag löpande under året. Delårsrapporten är utformad enligt redovisningslagens krav och innehåller resultaträkning, balansräkning, finansieringsanalys samt verksamhetsberättelse.

Beredning

Kommunledningskontoret har i skrivelse den 28 september 2018 lämnat följande yttrande:

Kommunstyrelsen utövar uppsiktsplikt gentemot kommunens nämnder samt styrelser och återrapporterar detta löpande under året. Kommunens nämnder och styrelser har antagit flerårsstrategier för perioden 2018-2020.

Kommunfullmäktiges prioriterade mål:

Samtliga av kommunens nämnder har i enlighet med kommunens styrmodell brutit ned beslutade prioriterade mål och indikatorer till nämndspecifika åtaganden samt tillhörande nyckeltal. Nämndernas arbete med åtagandena pågår. Prognos för nämndernas åtaganden redovisas i delårsrapporten. Indikatorerna redovisas, i enlighet med kommunens styrmodell, i samband med årsredovisningen. Merparten av åtagandena pågår och beräknas antingen slutföras under året, alternativt pågå under planperioden. Ett åtagande bedöms ej uppnås:

Vård- och äldreomsorgsnämnden åtar sig att reducera nämndens kostnader till att motsvara budget för funktionshinderverksamheten.

Justerandes sign

Justerandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2018-10-31

KF § 184, forts 2018.551 KS

Uppdrag från kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beslutade i samband med flerårsstrategi 2018-2020 om 44 uppdrag till kommunens nämnder. Nytt för år 2018 är att uppdragen enligt beslut i kommunfullmäktige ska slutföras under året. Av totalt 44 uppdrag bedöms 34 att slutföras under året. Merparten av de uppdrag som ej bedöms uppnås under året är av långsiktig karaktär och kommer behöva fortlöpa över årsskiftet.

Intern kontroll:

I delårsbokslutet framgår att samtliga nämnder påbörjat sitt arbete med intern kontroll. Samtliga nämnder utom två bedömer att identifierade kontrollmoment kommer vara kontrollerade under året. Avvikelserna återfinns inom kommunstyrelsen och kultur- och fritidsnämnden.

Resultatuppföljning:

Delårsprognosen för Alingsås kommun 2018 uppgår till ett överskott om 77,6 mnkr, vilket är 15,8 mnkr bättre än budgeterat. Relateras årets resultat till skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår resultatet till 3,4 % vilket överstiger kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Främsta förklaringen till prognostiserat överskott i relation till budget återfinns inom finansieringen. Ett starkare finansnetto samt genomförda tomtförsäljningar stärker resultatet innevarande år.

Driftuppföljning:

Nämnderna prognostiserar ett samlat överskott om 1,4 mnkr. Underskott återfinns inom vård- och äldreomsorgsnämnden vilket främst hänför sig till verksamheten för funktionshinder. Därtill bidrar en ökning i utförda hemtjänsttimmar till underskottet.

Kommunstyrelsen är den nämnd som prognostiserar det största överskottet. Prognosen förklaras främst av överskott inom IT-verksamheten.

Investeringsuppföljning:

Prognos per helår för investeringarna uppgår till 131,4 mnkr, vilket är 39,8 mnkr lägre än budgeterat. Avvikelsen återfinns främst hos de skattefinansierade verksamheterna som prognostiserar ett lägre utfall än budgeterat.

Justerandes sign

Justerandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2018-10-31

KF § 184, forts 2018.551 KS

Framtidsutsikter:

Prognos per helår för Alingsås kommun visar en positiv avvikelse om 15,8 mnkr. Totalt sett prognostiserar nämnderna en budget i balans vilket är positivt. Nämnderna framför dock behov inför år 2019 motsvarande omkring 130 mnkr (utöver redan beslutad uppräknings). Kommunledningskontoret gör bedömningen att framförda behov om ca 130 mnkr 2019 är av sådan omfattning att det inte är möjligt att tillgodese äskanden utan stora intäktsökningar. Kommunledningskontoret anser därav att fullmäktige ger nämnderna i uppdrag att omgående ta beslut om handlingsplaner. Handlingsplanernas syfte bör vara att efterleva de av fullmäktige beslutade ramarna 2019. Verksamheterna behöver redan innevarande år påbörja omställningen.

Uppföljning kommunkoncern:

Delårsbokslut 2018 för Alingsås kommun innehåller även bokslut för de kommunala bolagen och räddningstjänstförbundet. Resultatet för perioden för kommunkoncernen, kommunen inkluderat, uppgår till 178,7 mnkr med en prognos per helår som uppgår till 149 mnkr.

Prognosen avser resultat före skatt och koncernbidrag och fördelar sig på AB Alingsåshem med 33 mnkr, Fabs AB 6 mnkr, Alingsås Energi Nät AB 38 mnkr, Fastighetskoncernen Alingsås Rådhus AB 0 mnkr, AB Alingsås Rådhus -6 mnkr, Alingsås och Vårgårda Räddningstjänstförbund 1,5 mnkr samt kommunen enligt ovan på 77,6 mnkr, totalt ca 149 mnkr.

Motsvarande utfall för helåret 2017 uppgick till 82 mnkr. Skillnaden mellan prognos för 2018 på 149 mnkr och utfall 2017 motsvarande 82 mnkr är främst hänförlig till de lösenkostnader av swappar som bolagskoncernen hade under slutet av 2017.

I koncernbolagen pågår likt föregående år stora investeringar i form av förskolor och skolor, avslut av utbyggnad av Nohlagahallen, fortsatt utbyggnad av fjärrvärme, elnät och anslutningar till stadsnätet, hyreshus i Stadsskogen etc. För 2018 uppgår investeringarna hittills till 275 mnkr att jämföra med 361 mnkr för motsvarande period 2017. De kommande investeringarna i bolagskoncernen innebär att de finansiella riskerna i kommunkoncernen fortsätter att öka vilket ställer allt större krav på effektiv finansieringshantering och likvidmässiga flöden och en ekonomi som kräver central styrning och ledning. Det krävs ett fortsatt gemensamt arbete med att finna finansieringslösningar utifrån det beslutade lånetaket.

Moderbolaget, AB Alingsås Rådhus, är involverat i två processer med Skatteverket, där Skatteverket ifrågasatt avdrag för kostnader och moms avseende verksamheten Lights in Alingsås och projekt Passivhuscentrum. Det ena målet ligger för avgörande i förvaltningsätten och det andra i kammarrätten. I och med förra årets beslut avseende nedläggning av projektet Passivhuscentrum och överenskommelsen med Alingsås Energi Nät AB avseende Lights in Alingsås är moderbolaget numera ett renodlat ägarbolag med fokus på styrning och ledning av övriga koncernbolag.

Kommunstyrelsen har behandlat ärendet den 15 oktober 2018, § 164.

Justerandes sign

Justerandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2018-10-31

KF § 184, forts 2018.551 KS, forts

Anförande

Anförande hålls av Leif Hansson (S), Anna Hansson (MP), Eva-Lotta Pamp (M), Maria B Nilsson (S), Micaela Kronberg Thor (M), Simon Waern (S), Kent Perciwall (KD), Boris Jernskieg (SD), Pär-Göran Björkman (S), Britt-Marie Kuylenstierna (MP), Daniel Filipsson (M), Anita Brodén (L), Staffan Albinsson (C), Vanja Larsson (V) och Holger Andersson (L).

Yrkande

Eva-Lotta Pamp (M), Micaela Kronberg Thor (M), Simon Waern (S), Kent Perciwall (KD), Pär-Göran Björkman (S), Britt-Marie Kuylenstierna (MP), Daniel Filipsson (M) och Anita Brodén (L) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Beslut

KF § 184, forts 2018.551 KS

Kommunfullmäktiges beslut:

1. Delårsbokslut för Alingsås kommun godkänns.
2. De nämnder som prognostiserar underskott innevarande år ska snarast besluta om handlingsplaner för att hantera prognostiserade underskott.
3. De åtaganden och uppdrag som ej bedöms uppfyllas beaktas under kommande möten inom ramen för kommunstyrelsens uppsiktsplikt.
4. Kommunens nämnder ges i uppdrag att omgående besluta om handlingsplaner med syfte att påbörja omställningsarbetet för att efterleva de av fullmäktige beslutade ramarna 2019.

Justerandes sign

Justerandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2018-10-31

KF § 184, forts 2018.551 KS, forts

Anteckning

Anna Hansson (MP) lämnar följande protokollsanteckning:

Delårsbokslutet är ofta en intressant rapportering från nämnderna. Jag vill lyfta fram ett par saker för reflektion.

Barn- och ungdomsnämnden (BUN) har ansvaret för kostenheten och här kan vi för första gången se lite ny information. BUN har ett åtagande som lyder: "BUN åtar sig att öka andelen ekologisk mat och att andelen köttkonsumtion ska minska".

Nyckeltalen som redovisas säger att:

Procentuellt inköpt ekologisk andel är 25 %

Inköpt köttmängd för jan-juni är 33 934 kg

Andel vegetariskt serverade lunchrätter är 8, 53% av totalt antal serverade lunchrätter.

Det är glädjande att vi för första gången kan se hur mycket kött som konsumeras inom BUN:s verksamhet, och hur stor andel vegetariska rätter som serveras. Kommunens Livsmedelsprogram anger att vi ska minska vår konsumtion av kött och öka vår andel vegetabilisk kost. Kött och andra animaliska produkter medför en mycket stor belastning på miljö och klimat. All storskalig animalisk livsmedelsproduktion medför också ett allvarligt lidande för en ofattbart stor mängd djur. Vi behöver fortsätta att verka för att vår konsumtion av kött ska minska och vår konsumtion av växtbaserade livsmedel ska öka.

Avseende den ekologiska andelen mat som serveras, så anser vi att den bör vara betydligt högre. Under många år har vi verkat för att denna ska öka, men inte fått gehör. Det har hävdats att det är för dyrt med högre andel ekologisk mat. Dock finns det många kommuner som lyckas bättre än oss. I samband med den senaste kostupphandlingen blev kostnaden för maten lägre. Dessa frigjorda resurser växlades dock aldrig över till en ökad andel ekologisk mat. I kommunens Livsmedelsprogram anges också att vi ska öka andelen närproducerade livsmedel som konsumeras i våra verksamheter. Avseende detta kan vi tyvärr fortfarande inte se varken nyckeltal eller något förändringsarbete. Det är beklagligt och vi efterlyser detta.

I samband med delårsbokslutet vill jag ännu en gång efterlysa Miljöbokslutet och bokslutet för social hållbarhet. Två parlamentariska grupper, där samtliga partier var representerade, arbetade för ca 2-3 år sedan fram faktaunderlag, åtagande och nyckeltal för årlig uppföljning avseende ekologisk hållbarhet och social hållbarhet. Vi beslutade också att dessa bokslut ska följas upp varje år i Kommunfullmäktige. Detta har inte fungerat alls. Ett miljöbokslut har redovisats här, sedan inga flera. Något bokslut för social hållbarhet har aldrig rapporterats till Kommunfullmäktige. Detta är under all kritik. Fattade beslut ska respekteras och efterföljas.

Expedieras till

Samtliga nämnder och bolag, AVRF

Justerandes sign

Justerandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2018-10-31

Justerandes sign

Justerandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2018-10-22

§ 57 2018.120 KFN

Gräfsnäsparken – överflyttning av huvudmannaskap**Ärendebeskrivning**

Fram till 31 december 2014 var samhällsbyggnadsnämnden huvudman för Gräfsnäsparken, fastigheterna Gräfsnäs 1:19 och Gräfsnäs 1:22. Markskötseln utfördes av tekniska förvaltningens park- och naturavdelning på uppdrag av samhällsbyggnadsnämnden.

Kommunfullmäktige tog 2014-11-26 beslut om att ansvarsfördelningen för Gräfsnäs Slottspark skulle ändras och att kultur- och fritidsnämnden skulle vara ansvarig för den överordnade verksamheten i Gräfsnäs Slottspark. Den 1 januari 2015 gick huvudmannaskapet för Gräfsnäs Slottspark sålunda över till kultur- och fritidsnämnden från samhällsbyggnadsnämnden efter att en överenskommelse slutits mellan de båda nämnderna.

Mellan åren 2015-2017 sköttes Gräfsnäs slottspark av Föreningen Gräfsnäsparken genom en överenskommelse mellan kultur- och fritidsnämnden och Föreningen Gräfsnäsparken. Denna överenskommelse avslutades 31 december 2017. Kultur- och fritidsförvaltningen genomförde därför under hösten 2017 en entreprenadupphandling av skötseln av Gräfsnäs Slottspark, vilken började gälla 1 januari 2018. Samma entreprenör som sköter den norra kommundelens parkmark åt tekniska nämnden sköter Gräfsnäsparken åt kultur- och fritidsnämnden.

Under 2018 bedriver Gräfsnäs slottspark ideell förening, på uppdrag av kultur- och fritidsnämnden (KFN 2017-12-18 § 90), övrig verksamhet i parken som inte rör frågor om markskötsel. Sådan verksamhet har exempelvis inneburit ansvar för uthyrning och öppethållande av slottsruinen, guideade visningar, upprätta en utställning och på det stora hela ansvara för värdskapet på plats.

I tekniska nämndens reglemente slås det fast att tekniska nämnden är kommunens samordnande och verkställande organ för bl.a. parker, lekplatser och allmän platsmark. I nämndens arbete ingår bl.a. också att samarbeta med kultur- och fritidsnämnden för att säkerställa en effektiv och samordnad skötsel av markområden i kommunen. I syfte att samla det övergripande ansvaret för all markskötsel samt skötseln av de kommunala lekplatserna till en nämnd föreslog tekniska nämnden fullmäktige (TN 2018-06-19 § 49) att besluta att huvudmannaskapet, jämte driftbudget, för Gräfsnäsparken, flyttas från kultur- och fritidsnämnden till tekniska nämnden från och med den 1 april 2019. Detta innebär att tekniska nämnden kommer att, utöver skötselarbetet, vara ansvarig för uppföljnings-, planerings- och utvecklingsarbete för Gräfsnäsparken, fastigheterna Gräfsnäs 1:19 och Gräfsnäs 1:22. I detta arbete ingår att sköta badplatsen på uppdrag åt kultur- och fritidsnämnden som har verksamhetsansvaret för de kommunala badplatserna. Skötselarbetet för parken följer den skötselplan som antogs av KF 2010-06-16, § 112.

En presidieträff ägde rum 2018-03-05 mellan KFN och TN presidier för att säkerställa att det inte fanns några hinder mellan nämnderna för en överflyttning. Vid denna träff fann man inga

Justerandes sign

Justerandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2018-10-22

hinder för överflyttning av huvudmannskapet. Kultur- och fritidsnämnden har nu att fatta ett formellt beslut i detta ärendet.

Beredning

Förvaltningen har i skrivelse den 18 oktober angett följande:

Förvaltningen delar tekniska nämndens beslut att förslå kommunfullmäktige att flytta över huvudmannskapet och driftbudgeten av Gräfsnässparken från kultur- och fritidsnämnden till tekniska nämnden (samhällsbyggnadsnämnden från 2019). Markskötseln och övrig teknisk drift är i grunden en fråga för en tekniska nämnd och förvaltningen gör bedömningen att det är naturligt att huvudmannskapet avseende denna del övergår till den tekniska nämnden.

Kultur- och fritidsnämnden behåller i och med förslaget verksamhetsansvaret för den fritids- och kulturverksamhet som bedrivs i parken. Detta anser förvaltningen är positivt då möjligheterna att fortsätta med arbetet att marknadsföra och utveckla Gräfsnässparken som rekreations- och turistdestination kan fortgå.

Beslut

Kultur- och fritidsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att flytta över huvudmannskapet, jämte driftbudget, av Gräfsnässparken från kultur- och fritidsnämnden till samhällsbyggnadsnämnden från och med 1 april 2019.

Expedieras till

Kommunfullmäktige och tekniska nämnden

Justerandes sign

Justerandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2018-10-15

§ 176 2018.381 KS

Löneväxling till pensionsförsäkring för anställda**Ärendebeskrivning**

I Alingsås kommuns "Riktlinjer för pension", som kommunfullmäktige beslutade om den 25 maj 2016, § 128, framgår att kommunen ska erbjuda löneväxling till pension för alla anställda. Riktlinjer och förändringar av principiell karaktär gällande pension beslutas av kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen är pensionsmyndighet och beslutar om förändringar i tillämpningen.

Beredning

Kommunledningskontoret har i skrivelse den 7 september 2018 lämnat följande yttrande: Att erbjuda löneväxling till pensionsförsäkring är ett sätt att attrahera och behålla medarbetare. Det är en förmån som många andra organisationer redan idag erbjuder sina medarbetare.

Löneväxling innebär att arbetsgivaren betalar särskild löneskatt på den extra försäkringspensionspremien istället för den lagstadgade arbetsgivaravgiften på den bortväxlade lönedelen. För en kostnadsneutral löneväxling ges anställda som löneväxlar ett tilläggsbelopp på skillnaden. Skillnaden beräknas utifrån kvoten mellan lagstadgade arbetsgivaravgifter och särskild löneskatt på pensionsförsäkringskostnader. För närvarande är denna skillnad 5,8 procent, vilket innebär att den anställde per 1000 kr får 58 kr extra. Kommunledningskontoret har utgått från att löneväxling till pensionsförsäkring ska vara så kostnadsneutral som möjligt för kommunen. De kostnader som tillkommer är systemkostnader och administrativa kostnader om ungefär 100 tkr. Kommunledningskontoret kommer att hantera de tillkommande kostnaderna inom ram. Arbetsutskottet har behandlat ärendet den 26 september 2018, § 170.

Beslut**Kommunstyrelsens beslut:**

1. Löneväxling till pensionsförsäkring för anställda införs under 2018.
2. Tilläggsbeloppet vid löneväxling till pensionsförsäkring för anställda ska motsvara kvoten mellan lagstadgade arbetsgivaravgifter och särskild löneskatt på pensionsförsäkringskostnader, för närvarande 5,8 %.
3. Vid förändringar i de lagstadgade arbetsgivaravgifterna och särskilda löneskatten justeras beloppet.
4. Kostnader hanteras inom ram.

Expedieras till

Klk-ek, Klk-personal, samtliga nämnder, AVRF

Justerandes sign

Justerandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Datum: 2018-08-23
Handläggare: Julia Eisele
Direktnr: 0322-616864
Beteckning: 2018.361 KS

Kommunstyrelsen

Bilaga - Löneväxling till pensionsförsäkring för anställda

Att erbjuda löneväxling till pensionsförsäkring är ett sätt att attrahera och behålla medarbetare. Löneväxling kompletterar de pensionsåtaganden som i övrigt gäller enligt lag och kollektivavtal samt eventuellt privat sparande. Löneväxling till pensionsförsäkring är en förmån som många andra organisationer redan idag erbjuder och lämpar sig för den som har lön över 42 030 kr. Kommunen har upphandlat en pensionsmäklare som sakkunnig för uppdraget och i samråd med pensionsmäklaren har kommunen tagit fram regler för löneväxling. Reglerna har samverkats med den centrala samverkansgruppen för Alingsås kommun. I Alingsås kommun finns i dagsläget cirka 170 personer som lönemässigt har förutsättningar för löneväxling (mer än 42030kr/månad). Det är troligt, enligt försäkringsmäklaren, att en fjärdedel av dessa inom en tre års-period kommer att löneväxla till pension.

Anställd som vill löneväxla erbjuds individuell rådgivning av pensionsmäklare. Därefter undertecknas en individuell överenskommelse med Alingsås kommun om att avstå framtida lön. Alingsås kommun tecknar en pensionsförsäkring till anställd utifrån den upprättade överenskommelsen mellan Alingsås kommun och anställd. Redan löneväxlat belopp kan inte återbetalas till den anställde.

Löneväxling innebär att arbetsgivaren betalar särskild löneskatt på den extra tjänstepensionspremien istället för lagstadgade arbetsgivaravgifter på den bortväxlade lönedelen. För en kostnadsneutral löneväxling, ges anställda som löneväxlar ett tilläggsbelopp på skillnaden som beräknas utifrån kvoten mellan lagstadgade arbetsgivaravgifter och särskild löneskatt på pensionskostnader. Tillägget kan komma att förändras utifrån en eventuell förändring av de sociala avgifterna eller löneskatten och är således inget fast belopp. För närvarande är denna skillnad 5,8 procent. Om medarbetaren avstår 1000kr av sin lön till en pensionsförsäkring, tillför arbetsgivaren 58 kr och medarbetaren får en pensionsförsäkring motsvarande 1058 kr.

Lönekostnad		Löneväxling	
Bruttolön	1000 kr	Försäkringspremie	1058 kr
Arbetsgivaravgift	314 kr		0 kr
Särskild löneskatt	0 kr		256 kr
Total kostnad	1314 kr		1314 kr

De flesta andra kommuner som erbjuder löneväxling gentemot pensionsförsäkring har ett kostnadsneutralt förhållningssätt till löneväxlingen och normalfallet är att hela skillnaden (5,8%) utges till medarbetaren. Det finns dock kommuner som väljer att avstå en viss andel av procentsatsen för att finansiera den administration och systemkostnader som uppkommer i samband med löneväxling. Vad som anses vara kostnadsneutralt beslutas av varje arbetsgivare. Alingsås kommun vill att erbjudande om löneväxling till pensionsförsäkring ska motsvara den nivå som andra arbetsgivare erbjuder som förmån.

2018-10-15

2018, 471 / 030
TN-001
Mj

§ 173 2018.363 KS

Omvärldsanalys för Alingsås kommun inför mandatperioden 2019-2022**Ärendebeskrivning**

I Alingsås kommuns styrmodell framgår att en omvärldsanalys ska göras inför varje mandatperiod i syfte att identifiera utmaningar för kommunen på längre sikt samt analysera hur dessa utmaningar påverkar kommunen.

Omvärldsanalysen ska utgöra ett planeringsunderlag inför den politiska beredningen av kommunens flerårsstrategi. De utmaningar och åtgärder som identifierats ska ses som exempel. Det är upp till varje politisk gruppering att välja hur man vill arbeta vidare med materialet och vilka prioriteringar som ska göras.

Beredning

Kommunledningskontoret har i skrivelse den 21 september 2018 lämnat följande yttrande: Omvärldsanalysen tar sin utgångspunkt i Sveriges kommuner och landstings (SKL) material "Vägval för framtiden 3: utmaningar för det kommunala uppdraget mot 2030". Där identifieras 13 trender som medlemskommunerna kan använda i den egna spaningen och planeringen.

En kategorisering och prioritering har gjorts bland trenderna som identifierats av SKL, där de trender som bedömts ha direkt påverkan på kommunens verksamheter samt högst grad av påverkans- och handlingsmöjlighet för kommunen, har prioriterats i omvärldsanalysen. Därutöver har andra kompletterande underlag använts.

Underlaget genomsyras av ett övergripande och tvärgående perspektiv på kommunens verksamheter. Ett utkast arbetades fram med prioriterade områden, vilket därefter diskuterades och bearbetades av en arbetsgrupp bestående av kommundirektören, förvaltningschefer, bolagschefer från de kommunägda bolagen och tjänstemän vid kommunledningskontoret. Synpunkter på underlaget har även inhämtats av kommunledningskontorets chefsgrupp.

Utmaningar och åtgärder som identifierats i analysen kan potentiellt vidareutvecklas och konkretiseras ytterligare på förvaltnings-, avdelnings- och enhetsnivå. Arbetsutskottet har behandlat ärendet den 26 september 2018, § 167.

Beslut**Kommunstyrelsens beslut:**

Omvärldsanalys för Alingsås kommun godkänns.

Expedieras till

Samtliga nämnder och bolag, AVRF

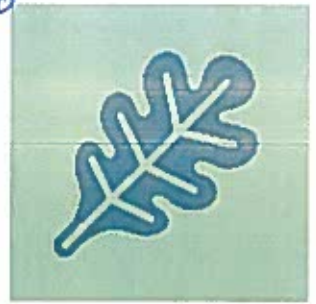
Justerandes sign

Justerandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2018.471/050
TN-002
M)

Omvärldsanalys Alingsås kommun

Mandatperioden 2019 - 2022

Innehåll

Alingsås kommuns omvärldsanalys.....	3
Kategorisering och prioritering av SKL:s trender.....	5
Trender som bedöms ha stor påverkan på kommande verksamhetsplanering	
Trend 1: Demografi.....	9
Trend 2: Kompetensförsörjning.....	14
Trend 3: Digitalisering.....	19
Trend 4: Integration.....	22
Trend 5: Bostadsbrist.....	25
Trend 6: Samverkan.....	28
Att arbeta vidare utifrån gemensamma utgångspunkter.....	32
Bilaga 1 – Källhänvisning.....	33

Alingsås kommuns omvärldsanalys

Mandatperioden 2019-2022

Inför varje ny mandatperiod ska en övergripande omvärldsanalys genomföras för hela kommunen. Omvärldsanalysen syftar bland annat till att identifiera utmaningar för kommunen på lite längre sikt. Att analysera och förstå hur identifierade utmaningar kan komma att påverka kommunen, bidrar till en ökad handlingsförmåga för kommunen.

- Ur Alingsås kommuns styrmodell, antagen av kommunfullmäktige 2014

Läsanvisning

Omvärldsanalysen ska utgöra ett underlag inför den politiska beredningen av kommunens Flerårsstrategi. De utmaningar och åtgärder som lyfts fram i dokumentet ska ses som exempel. Omvärldsanalysen genomförs av ett övergripande och tvärgående perspektiv på kommunens verksamheter för att nå framgång i de utmaningar kommunen står inför.

Inledning

Syftet med omvärldsanalysen är att identifiera de trender och förändringar i omvärlden som kan få stor påverkan på Alingsås kommun som organisation och som geografisk plats. Omvärldsanalys är ett verktyg av flera för kommunen att kunna förutspå och planera sin verksamhet. Den tar tempen på samtiden och framtiden inom olika områden. Tillsammans skapar det en bild av de omvärldsfaktorer som påverkar, och kommer att påverka det kommunala uppdraget. De omvärldsfaktorer som kan vara potentiella utmaningar måste hanteras, men kan likväl ses som möjligheter. För att kunna agera måste vi som kommun därför känna till och möta de utmaningar vi står inför.

Utgångspunkter

Alingsås kommuns omvärldsanalys tar sin utgångspunkt i Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) rapport *Vägval för framtiden – utmaningar för det kommunala uppdraget mot år 2030*. Rapporten presenterar inledningsvis fem övergripande förändringskrafter som påverkar både Sverige och världen i stort. Dessa områden är globalisering, demografi, klimat, teknik och värderingar. Förändringskrafterna är svåra att påverka lokalt men är likväl något kommunen måste möta. Utifrån de övergripande förändringskrafterna har SKL identifierat 13 trender som på ett eller annat vis härstammar ur dessa. Trenderna spås påverka kommuners, landstings och regioners uppdrag de närmsta tio åren.

Alingsås kommuns omvärldsanalys har som ambition att undersöka vilka trender som kommunen måste fokusera men även vilka trender som kommunen har störst möjlighet – och kanske även skyldighet, att påverka och besluta strategier för.

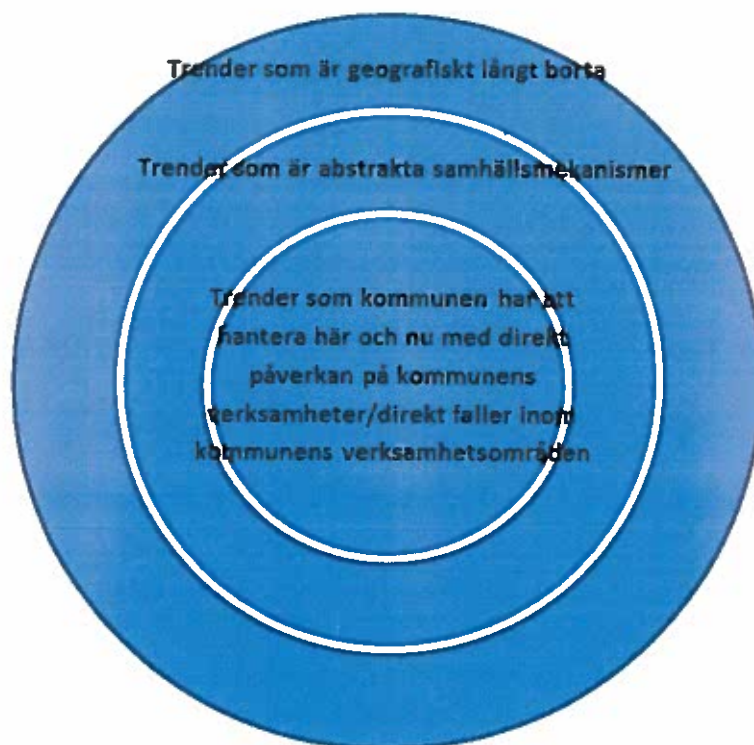
Utöver rapporten Vägval för framtiden från SKL har flera andra underlag varit stödjande under analysen. Alingsås kommuns befolkningsprognos tillsammans med annan statistik och nyckeltal, hämtade från SCB och Kolada, om kommunens nuläge inom olika verksamheter har varit viktiga data att utgå ifrån. Till stöd för möjliga åtgärder att möta ovanstående har SKL:s underlag rörande ekonomi, rekrytering och samhällsutveckling använts. Till omvärldsanalysen har även en studie av den nya generationen på arbetsmarknaden, "Vartannat jobb automatiseras inom 20 år" från stiftelsen för strategisk forskning samt skriften "Tillit och tolerans" från Arena för tillväxt använts.

Analysmöte

Omvärldsanalysen har tagits fram genom att ett utkast med de prioriterade områden skrevs fram, som därefter diskuterades och bearbetades av en arbetsgrupp bestående av kommundirektören, förvaltningschefer, bolagschefer från de kommunägda bolagen och tjänstemän vid kommunledningskontoret med specialistkompetens. Synpunkter på underlaget har även inhämtats av kommunledningskontorets chefsgrupp.

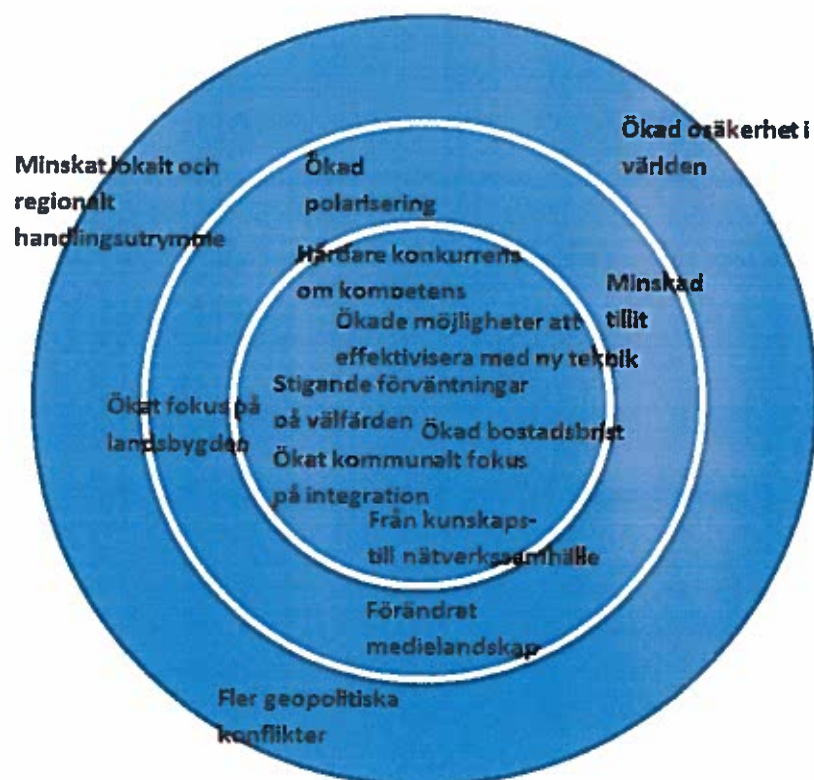
Kategorisering och prioritering av SKL:s trender

För att kunna prioritera bland de trender som identifierats av SKL var en kategorisering av trenderna nödvändig. De 13 trenderna som identifierats av SKL har därför delats in i tre kategorier:

Det går också att utifrån denna modell kategorisera trenderna i graden av påverkansmöjlighet och möjlighet att vidta åtgärder utifrån hur mycket trenden direkt påverkar kommunens verksamhet, det vill säga ingen eller stor påverkan. Detta illustreras i bilden ovan, med störst påverkansmöjlighet i den innersta ringen och minst i den yttersta. Graden av påverkansmöjlighet har betydelse för hur prioriteringen och urvalet i hur Alingsås kommuns trender ska väljas.

Nedan visas vilka trenderna är och deras placering utifrån den grad av påverkan de har på kommunens verksamhet. De som återfinns i kärnan av cirkeln är de som påverkar kommunen som mest och som kommunen har att hantera i ett framtida scenario i de prioriterade trenderna.

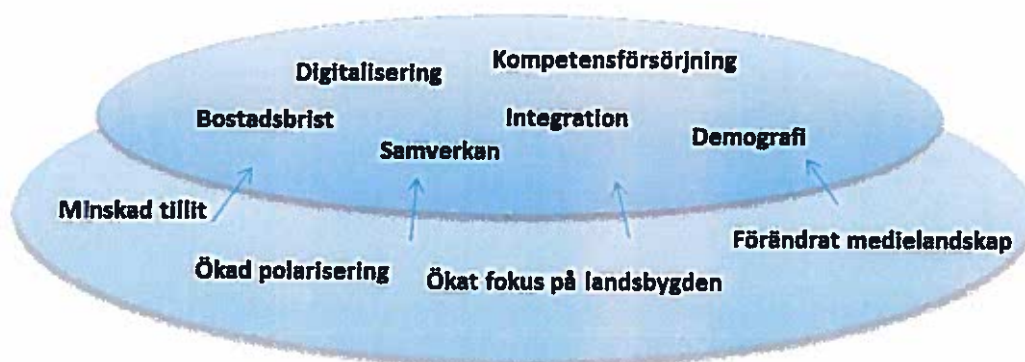
Den innersta cirkeln

I den innersta cirkeln finns sex trender som kommunen bedömt ligger i fokus för den fortsatta verksamhetsplaneringen. Nedan presenteras vilka de är. Dessa områden är tematiska och inrymmer flera delfrågor som kommer att återfinnas i analysen och benämnas med begreppen till höger.

Stigande förväntningar på välfärden	----->	Demografi
Hårdare konkurrens om kompetens	----->	Kompetensförsörjning
Ökade möjligheter att effektivisera med ny teknik	----->	Digitalisering
Ökat kommunalt fokus på integration	----->	Integration
Ökad bostadsbrist	----->	Bostadsbrist
Från kunskaps- till nätverkssamhälle	----->	Samverkan

Den mellersta cirkeln

Utöver de sex trenderna i den innersta cirkeln finns fyra trender i den mellersta cirkeln, som kan kallas för abstrakta samhällsmekanismer. Dessa trender är nära sammanknutna och påverkar varandra. Som kommun är det viktigt att vara medveten om dessa trenders existens och att de påverkar alla nivåer och delar av kommunen. De påverkar möjligheten och förutsättningarna att utföra det kommunala uppdraget. Nedan visas fokustrenderna i relation till de abstrakta samhällsmekanismerna.

Ökad polarisering – förändrat medielandskap – minskad tillit – ökat fokus på landsbygden

De fyra påvisade samhällstrenderna i modellen ovan är nära sammankopplade med varandra. Detta utifrån att när ekonomiska klyftor mellan människor och olika samhällsgrupper ökar, ökar polariseringen mellan människor. Till exempel har klyftorna mellan inrikes födda och utrikes födda, mellan äldre och yngre förvärvsaktiva samt mellan storstad och landsbygd ökat. Tillgången på ekonomiskt, socialt och kulturellt kapital polariseras, det vill säga att olika förutsättningar för olika grupper i samhället bidrar till ökade utmaningar. Därtill finns en tredje typ av polarisering där tillgången på likartad information minskat i och med att människor i högre utsträckning får nyheter och information som är skraddarsydd utifrån specifika målgrupper. Detta skapar en åsiktspolarisering som medför att olika bilder av hur verkligheten ser ut påverkar förståelsen, toleransen och tilliten till andra människor.

Den yttersta cirkeln

I den tredje och yttersta cirkeln återfinns trender vilka bedöms ha stor påverkan på kommunen och samhället i stort, men där Alingsås som enskild kommun har liten påverkansmöjlighet. Det viktigaste för kommunen är därför att ha beredskap inför eventuella effekter och konsekvenser av dessa trender.

Fler geopolitiska konflikter – minskat lokalt och regionalt handlingsutrymme – ökad osäkerhet i världen

Klimat och hållbar utveckling är en trend där det kan upplevas som att kommunen har en mindre påverkansmöjlighet, men kommunen tar ett stort ansvar genom en rad beslut och aktiviteter. Dessa återfinns i kommunens flerårsstrategi. Några exempel är att den totala energianvändningen per invånare ska minska, andelen ekologisk mat i kommunal verksamhet ska öka, att antalet resor med kollektivtrafiken ska öka och att ett beslutsunderlag utifrån Agenda 2030 ska tas fram. Alingsås kommun har beredskap för de konsekvenser som uppstår av klimatförändringar, så som torka och brand. Ett exempel på detta är att personal från Alingsås och Vårgårda räddningstjänstförbund under sommaren 2018 bidragit till att släcka skogsbränder på många olika platser i landet.

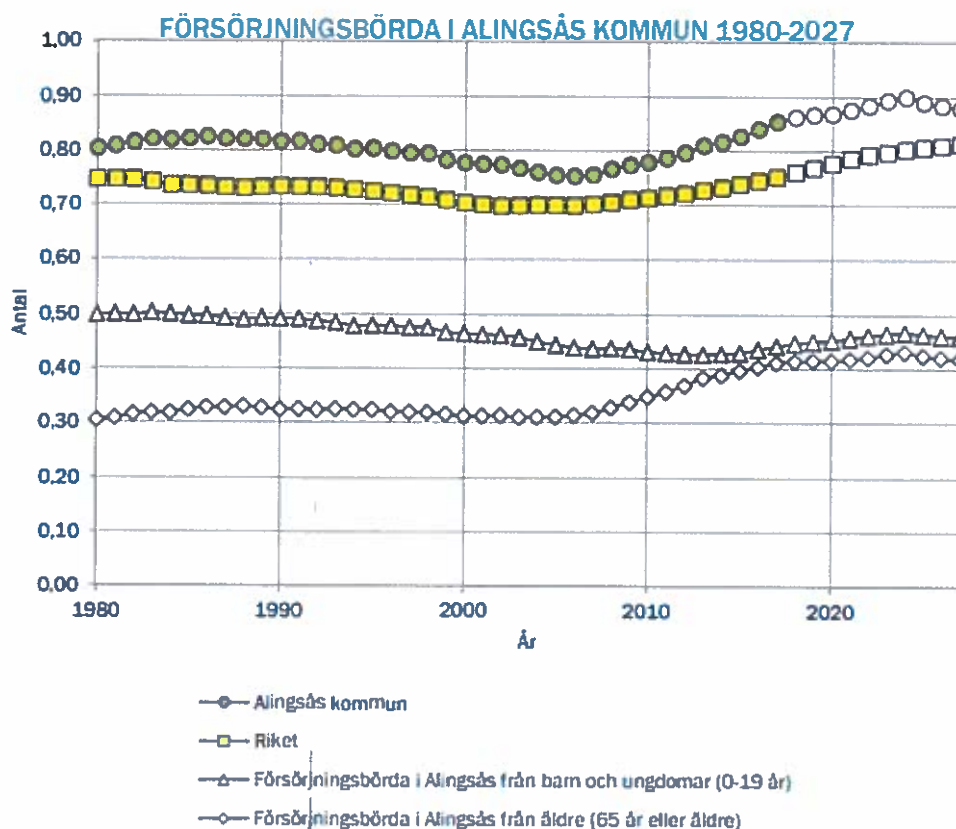
Kommunen arbetar fortlöpande med att inventera och värdera risker som finns exempelvis vid inträffande av längre strömavbrott, vattenbrist, olycka med farligt gods eller extrema väderförhållanden. Vid en krissituation träder kommunens krisledningsorganisation i kraft och en särskild informationsplan finns för att hålla allmänheten och eventuella drabbade uppdaterade. Beredskap finns i form av reservkraftverk i händelse av längre strömavbrott, det finns även en reservvattentäkt i händelse av olycka med farligt gods som riskerar att göra vårt dricksvatten otjänligt.

Trender som bedöms ha stor påverkan för kommande verksamhetsplanering

Trend 4: Demografi

Demografi avser befolkningens storlek, fördelning och sammansättning. Den demografiska utvecklingen påverkar både Sveriges ekonomi och arbetsmarknad. En tydlig trend visar sig med en ökad livslängd och förhållandevis många barn, vilket innebär ett ökat tryck på kommunens välfärdstjänster. Efterfrågan på skola, barnomsorg, bostäder, sjukvård och äldreomsorg kommer att öka. Detta måste kommunen på bästa sätt hantera genom bland annat kompetensförsörjningsstrategier och att hitta effektivare arbetssätt med hjälp av ny teknik.

Med en ökad andel äldre och barn så ökar också den så kallade *försörjningsbördan*, som är ett mått på hur många extra personer en person i yrkesverksam ålder behöver försörja förutom sig själv. På riksnivå år 2018 är försörjningsbördan 0,76 personer, i Alingsås kommun är försörjningsbördan 0,86 personer. Den kommer att öka de närmsta åren, för att sedan plana ut något.

Bildkälla: Alingsås kommuns befolkningsprognos

Den största ökningen återfinns i gruppen äldre, även om gruppen barn och ungdomar fortsatt innebär en "tyngre" försörjningsbörda. Skillnaderna mellan grupperna utjämnas successivt fram till 2020.

Utvecklingen av antalet äldre i Alingsås

Antal äldre kommer att öka i kommunen under en längre tid framöver. Ökningen beror dels på att medellivslängden ökar och dels att den stora 40-talistgenerationen uppnått pensionsåldern fullt ut. Det är främst åldersgruppen 80 år och äldre som ökar mest. Alingsås kommun har en högre andel äldre i förhållande till befolkningen än rikssnittet, 22,2 procent jämfört med rikets 19,8 procent (2017).¹ I Alingsås är 5,7 procent av invånarna över 80 år, medan riksgenomsnittet är 5,1 procent.² Mycket tyder på att vi blir allt äldre men inte nödvändigtvis friskare.³ En förbättrad sjukvård ger ökad överlevnad men innebär samtidigt ett ökat vårdbehov. Procentuellt är det fler som är i behov av vård och omsorg och det innebär även att fler äldreboenden kommer att krävas de närmsta åren.

År	Folkmängd 65-79 år	Folkmängd 80 år eller äldre
2016	6 519	2 271
2017	6 654	2 315
2018	6 756	2 365
2019	6 855	2 420
2020	6 983	2 489
2021	7 105	2 552
2022	7 125	2 672
2023	7 093	2 846
2024	7 045	3 011
2025	7 024	3 164
2026	6 990	3 317
2027	6 948	3 479

Bildkälla: Alingsås kommuns befolkningsprognos

Ökade förväntningar på välfärdstjänster

Förutom att försörjningsbördan ökar så ökar också förväntningarna på välfärdstjänsterna i takt med att människors ekonomi förbättras och tillgången på information och kunskap ökar. Med den utvecklade tekniken har nya arenor skapats där förväntningarna på hög fart och tillgänglighet hela tiden ökar. Närvaron på internet och sociala medier medför nya möjligheter för människor att ha insyn, påverka händelser och bygga relationer. Denna trend förstärks av en rättighets- och valfrihetslagstiftning.

¹ Andel invånare 65+, Kolada

² Andel invånare 80+, Kolada

³ Läkartidningen, 32-33/2013

Trots att flertalet reformer förbättrat välfärden är svenskarna mer missnöjda i jämförelse med människor i våra nordiska grannländer, där satsningar på välfärden per capita är mindre. Detta missnöje ökar också förväntningarna på nya lösningar och bättre service och tiskrar även att påverka filliten till de kommunala verksamheterna på ett negativt sätt.⁴

Nyanlända – en tillgång

Till skillnad från många andra EU-länder har Sverige en historiskt snabb befolkningsökning i form av en stor flyktinginvandring där många är eller snart kommer vara i förvärvsaktiv ålder.

	ALINGSÅS				
	2013	2014	2015	2016	2017
Kommunmottagna i flyktingmottagandet under året med uppehållstillstånd, antal	94	129	164	185	195
varav 0-5 år, antal	15	23	26	20	34
varav 6-15 år, antal	30	31	33	25	41
varav 16-17 år, antal	8	7	12	13	15
varav 18-19 år, antal	2	4	3	8	9
varav 20-64 år, antal	38	64	89	116	95
varav 65+ år, antal	1	0	1	3	1

Källa: Kolada, N01986

Som syns på bilden ovan utgörs flyktinggruppen även i Alingsås av, i huvudsak, människor i arbetsför ålder. SKL uttrycker att välfärdsverksamheterna kommer vara beroende av i hur stor utsträckning och i vilken takt som nyanlända kommer i arbete och kan bidra till finansieringen och kompetensförsörjningen i välfärden.⁵ Detta utgör en tillgång utifrån den demografiska trenden och en möjlighet för kommunen att möta det ökade kravet på välfärdstjänsterna. För att nå detta krävs det att integrationen av nyanlända genomförs på ett effektivt och kvalitativt sätt, men även på ett respektfullt vis.

⁴ Vägval för framtiden, SKL

⁵ Vägval för framtiden, SKL

Utmaningar och åtgärder i Alingsås kommun

Flertalet av kommunens utmaningar finns i relation till den demografiska utvecklingen. Utmaningarna kan potentiellt få negativa konsekvenser för kommunen och samhället om man som kommun inte hanterar dessa i tid och på ett strategiskt och lämpligt sätt:

- Försörjningsbördan ökar i kommunen. Barn och äldre blir fler, och fler människor är i behov av kommunala tjänster på grund utav kommunens befolkningsökning.
 - *Välfärdsteknik i relation till demografi bör utvecklas genom strategier vid nybyggnationer, tjänster och kompetensförsörjning. Kommunen behöver på bästa sätt attrahera kompetent arbetskraft till våra verksamheter där behovet av personal ökar.*
- Integrationen av nyanlända innebär ett ökat ansvarstagande gällande boende, arbetstillfällen och insatser för likvärdighet. Det riskerar att öka försörjningsbördan och utanförskap.
 - *Satsa på att tillgodose utbildningsbehov hos gruppen nyanlända med fokus på välfärdsyrken.*
- Personalbrist och kompetensglapp behöver hanteras och det är troligt att det kommer finnas flera verksamheter som måste utveckla nya roller och funktioner.
 - *Se över vår syn på kompetens och hur kunskaper värderas i relation till utbildning. Utveckla strategier för intern kompetensutveckling för personal i syfte att öka flexibiliteten och attraktionen för redan anställd personal.*
- Digitalisering och ny teknik är en viktig del i att möta en förändrad demografi, men ställer stora krav på verksamhetsutveckling inom kommunen.
 - *Nyttja teknikens möjligheter för att kunna fokusera på huvuduppdraget och kärnverksamheten i högre utsträckning. Detta kräver processkartläggning av kommunens uppdrag samt kartläggning av vad som kan digitaliseras och inte.*

- Med ökad befolkningstillväxt och ökade förväntningar på kommunens bemötande och tillgänglighet är det viktigt att etablera en god dialog med invånarna. Utmaningen blir att finna lämpliga kommunikationsvägar och mötesplatser för dialog.
 - *Öka systematik, kontinuitet och tillgänglighet för invånarna i kommunen. Det ska vara lätt att möta politiker, tjänstemän samt få tillgänglig information. Fler medborgardialoger, snabbare hantering av kommunala tjänster och utökad information via kommunens hemsida.*

- Invånare i åldern 80+ ökar mest och blir fler. Kommunen behöver kunna möta äldres behov av exempelvis anpassat boende, tillgång till hemtjänst och särskilt boende, och stötta dem att vara delaktiga och aktiva i samhället.
 - *Arbeta med införandet av digital teknik för målgruppen. Ta hjälp av krafter i civilsamhället för att hjälpa äldre att vara delaktiga och aktiva i samhället. Arbeta för fungerande processer för att möta demografin (ex. byggnation av äldreboenden, skolor etc.) Samverka inom organisationen för att få till en fungerande process som sträcker sig över flera verksamheter.*

Trend 2: Kompetensförsörjning

Som konstaterats tidigare lever vi allt längre samtidigt som barnkullarna framöver spås öka. Befolkningens storlek och ålderssammansättning är avgörande för kommunens samhällsplanering, finansiering och inte minst – kompetensförsörjning. I takt med att andelen barn, unga och äldre ökar, ett stort flyktingmottagande och stora pensionsavgångar har konkurrensen om arbetskraft ökat. Många kommuner upplever att det är svårt att rekrytera framförallt socionomer, sjuksköterskor och lärare. Alingsås är inget undantag. I storstadsområden har kommunerna svårt att behålla personal eftersom det är lätt att byta till mer attraktiva jobb inom regionen, något som ökar både personalomsättning och löner. Drygt 40 procent av den förvärvsarbetande nattbefolkningen i Alingsås pendlar till andra städer för att arbeta⁶, vilket kan påverka kompetensförsörjningen negativt. SKL bedömer att antalet anställda inom välfärdstjänsterna behöver öka med knappt 200 000 personer fram till och med 2026. Antalet personer i arbetsför ålder kommer inte öka i motsvarande utsträckning⁷. Dessutom kommer inte alla i arbetsför ålder vilja arbeta inom kommunsektorn, varför man måste hitta andra lösningar för att säkra kompetensförsörjningen.

Nya lösningar testas

Rekryteringssvårigheterna har tvingat fram nya lösningar inom kommunerna, exempelvis organisationsöversyner om vem som gör vad på arbetsplatsen och med förslag på nya yrken med andra kompetenser som kan komplettera bristyrken. Några kommuner samarbetar för att ta fram nya innovationer eller för att dela på specialistkompetenser. Ett exempel i vår närhet är en delad ekonomichef mellan kommunerna Vårgårda och Herrljunga.

Alingsås kommun har påbörjat utredningar för att säkerställa olika professioners uppdrag, exempelvis undersköterskor och lärare. Därför har möjligheten att införa serviceassistenter utretts i syfte att bistå verksamheten för att frigöra tid för undersköterskor i högre utsträckning. Även en renodling av socialsekreteraryrkets myndighetsutövning har genomförts genom att kommunen har anställt socialadministratörer. Digitaliserat försörjningsstöd och en hållbar satsning på digitala medarbetare genom processtyrd robotautomatisering och artificiell intelligens planeras inom socialtjänsten. Ytterligare optimering av arbetsuppgifter och tid behöver ses över. Ett exempel kan vara att undersöka om elevassistenter, som idag är deltidsanställda då de inte arbetar på lov, kan utöka sin anställning i annan kommunal verksamhet.

⁶ Utpendlingsomfattning, Kolada

⁷ Vägval för framtiden, SKL

Dessa lösningar är viktiga strategier för att klara kompetensförsörjningen framöver, men mer behöver göras om vi ska kunna hantera det kommunala uppdraget. SKL har i sin rekryteringsrapport för 2018 identifierat nio kompetensförsörjningsstrategier som de bedömer ska kunna minska rekryteringsbehovet och samtidigt öka arbetsgivarens attraktionskraft. Tre av dessa beräknas ha störst effekt på rekryteringsbehoven⁸;

Förläng arbetslivet: Fler ska kunna börja arbeta tidigare och stanna kvar längre i arbetslivet. Den genomsnittliga pensionsåldern år 2016 var 64 år i kommuner, landsting och regioner, den skulle kunna flyttas fram.

Fler jobbar mer: Om fler arbetar heltid eller fler timmar kan rekryteringsbehoven minska. Inom kommunerna finns det en stark deltidstradition i många av verksamheterna som måste utmanas. Kvinnor har lägre sysselsättningsgrad än män i alla personalgrupper och den lägsta sysselsättningsgraden finns inom vård- och omsorgsarbetet.

Utnyttja tekniken: Om olika välfärdstjänster effektiviseras med ny teknik kan det minska behovet av rekrytering. Det finns betydande möjligheter att exempelvis automatisera vissa arbetsuppgifter inom flera kommunala yrken som kan frigöra tid för medarbetarna till annat.

För att kunna förlänga arbetslivet och få fler att arbeta mer krävs också nya lösningar inom organisationen. Alingsås kommun behöver skapa ett hållbart arbetsliv för sina medarbetare, med en hållbar arbetsmiljö och hållbar schemaläggning, där medarbetarna själva kan vara med och påverka. Detta kräver i sin tur en organisation som klarar av det, men också att det avsätts medel och tid.

Rekrytering

Även om vi måste rikta ett stort fokus mot andra kompetensförsörjningsstrategier som syftar till att behålla arbetskraft och att effektivisera yrken med t.ex. ny teknik, kommer vi också behöva rekrytera ny arbetskraft till våra verksamheter. Alingsås kommun befinner sig i ett geografiskt gynnsamt läge på en stark arbetsmarknad. Utmaningen här, i en stor arbetsmarknadsregion, är att det är lätt för människor att gå vidare till mer attraktiva arbeten. Frågan vi måste ställa oss är hur vi ska vara attraktiva och konkurrera om arbetskraften med övriga kommuner i Göteborgsregionen. SKL menar att kommunerna bland annat måste bredda sin rekrytering och ta tillvara nyanländas kompetens och arbeta för att utjämna könsfördelningen. Även att underlätta lönekarriär och visa vilka karriärmöjligheter som finns.

⁸ Rekryteringsrapport för 2018, SKL

Många av dessa strategier använder kommunen redan idag, som att t.ex. erbjuda olika möjligheter till karriärvägar, ett aktivt arbete för att öka mångfalden och att erbjuda kompetensutveckling. Att underlätta karriär inom organisationen är viktigt, men lika viktigt är det att söka på ett hållbart ledarskap och en hållbar arbetsmiljö, där människor trivs och har förutsättningar att göra ett gott jobb. Kvalitetssäkra introduktionen av nya medarbetare genom att tillse att alla medarbetare får en trygg introduktion till sitt nya arbete i kommunen är en viktig del.

En generationsväxling håller på att ske inom den offentliga sektorn, där ungefär en tredjedel av alla som arbetar kommer gå i pension inom 10 år⁹. Detta kommer till stor del kunna mötas upp av att generation som är född runt år 1990 numera är i arbetsför ålder. Många flaggar för att denna generation har andra krav på arbetsgivare än tidigare generationer, något som är viktigt för arbetsgivare att känna till, eftersom denna grupp kommer att utgöra ungefär 35 procent av den globala arbetsmarknaden år 2020. Redan i år utgör gruppen 80- och 90-talister närmare 35 procent av alla anställda på kommunledningskontoret i Alingsås. Drivkrafter för denna generation visar sig genom intresse för och mening med sitt arbete, snarare än titlar och lön. Möjligheten till personlig utveckling värdesätts högt. Några av de drivkrafter och önskemål denna generation har på arbetsgivaren är flexibilitet med arbetstider och ledighet, en trygg anställning och ett tydligt ledarskap som uppfattas som rättvist med kontinuerlig feedback¹⁰.

Anställda påverkar bilden av kommunen

Kommunen är den största arbetsgivaren i Alingsås. I rollen som arbetsgivare påverkar kommunen tilliten hos sina egna anställda. I sin tur påverkar de anställda i hög grad bilden av kommunen hos allmänheten. Det finns en stor potential för kommunen att via sina egna anställda, med ett gott ledarskap och anställda som trivs på sina jobb, skapa förtroende för kommunen som arbetsgivare och därmed attrahera kompetent arbetskraft och bidra till den egna kompetensförsörjningen¹¹.

⁹ Rekryteringsrapport för 2018, SKL

¹⁰ Livskarriärsterna – om millenniegenerationen på arbetsplatsen, Västsvenska handelskammaren

¹¹ Tillit och tolerans, Arena för tillväxt

Utmaningar och åtgärder i Alingsås kommun

Ett flertal av kommunens utmaningar är kopplade till kompetensförsörjningen, som är en aktuell fråga för kommunen. Kompetensförsörjningen är även nära sammankopplad med både demografins utveckling och digitaliseringens framfart.

- Risk för att beställarkompetensen hos de som ska använda ny teknik inte är tillräckligt hög. Det finns gott om IT-stöd, men för att detta ska anpassas på bästa sätt måste den del av organisationen som ska nyttja den ha tillräcklig kompetens att veta vad som krävs av systemet och hur det ska användas.
 - *Kompetensutveckla medarbetare och chefer inom ny teknik, både för att kunna använda tekniken men också ur ett beställarperspektiv.*
- Kommunen konkurrerar med många andra arbetsgivare om den arbetskraft som finns. Det är av vikt att vi som arbetsgivare förstår vad som driver olika människor och generationer på arbetsmarknaden för att vara konkurrenskraftiga och attraktiva.
 - *Vara en attraktiv arbetsgivare för olika generationer och individer genom att försöka förstå och tillgodose deras önskemål. Öppna upp för att i större utsträckning kunna ge individuella förutsättningar.*
- Det är svårare att rekrytera till Alingsås landsbygd än till tätorten.
 - *Alingsås kommuns invånare växer, nettoinflyttningsprognosen visar på många i arbetsför ålder, som kan vara potentiell arbetskraft i kommunen. Inflyttande människor stärker kommunens möjlighet att rekrytera personal i alla delar av kommunen.*
 - *Arbeta tvärsektoriellt för att få nyanlända att vilja och kunna stanna i Alingsås kommun och arbeta i våra verksamheter. Detta kräver exempelvis att de får möjlighet till utbildning, jobb och bostad.*
- En utmaning att motivera medarbetare till att arbeta längre och arbeta heltid i större utsträckning.
 - *Skapa attraktiva villkor och en hållbar arbetsmiljö som medför att medarbetare vill och kan arbeta längre och mer.*

- **Utmaningarna finns i tre perspektiv; attrahera, rekrytera och behålla. Vi måste hitta kompetensförsörjningsstrategier inom alla dessa tre perspektiv för att lyckas.**
 - *Se över synen på kompetens, vi kan utmana etablerade uppfattningar om vilka krav som ska ställas på den anställda.*
 - *Ge förutsättningar för chefer att vara goda ledare genom att se över antalet medarbetare per chef.*
 - *Hitta alternativa lösningar till enskilda tjänster som är svårrekryterade.*
 - *Arbeta för att behålla personal genom att t.ex. möjliggöra och vara tydlig med vilka karriärmöjligheter som finns inom kommunen.*
 - *Anställda påverkar allmänhetens bild av kommunen och vår attraktionskraft som arbetsgivare. Det är en av många anledningar till att skapa ett gott arbetsklimat och sträva efter nöjda medarbetare.*

Trend 3: Digitalisering

Flera kommunala verksamhetsområden kommer att kunna och måste effektiviseras med hjälp av digitalisering och artificiell intelligens (AI). Ny teknik kommer vara avgörande för att trygga vår kompetensförsörjning i framtiden. Denna trend kommer att förändra hela vårt samhälle. Inom välfärden finns det redan flera tekniska hjälpmedel som ger den enskilde möjligheten att få ta ett större ansvar över sin livssituation och därmed få mer makt över den. Nattkameror för tillsyn inom äldreomsorgen och självdialys är några exempel. Detta frigör också resurser inom välfärden som kan användas till andra områden.

Det finns dock inte enbart positiva effekter av ny teknik och digitalisering. En oro finns kring teknikföretagens kunskapsövertag, vilket ökar risken att göra dyrbara och felaktiga investeringar som inte får önskad effekt. Även integritetsfrågor kan bli ett hinder för utveckling¹². När vi konstaterat att ny teknik är nödvändig för att bland annat kunna klara de demografiska utmaningarna måste man också fundera på eventuella problem samt de nya krav kompetensmässigt medför. Att säkerställa tillräcklig kunskap internt är en förutsättning för att sedan kunna hjälpa våra invånare. Vi måste även övervinna eventuella ekonomiska, organisatoriska och juridiska hinder.

Automatisering av arbetsuppgifter

Flera uppmärksammade rapporter har gjorts med beräkningar som visat på att det finns en stark potential att automatisera arbeten med hjälp av ny teknik. Enligt en studie från Oxford, som senare översatts till svenska yrkeskoder kan vartannat jobb automatiseras inom 20 år¹³. Rapporten har dock fått kritik, bland annat från OECD som snarare menar att det handlar om vissa *arbetsuppgifter* och inte yrken, något som SKL också tagit fasta på. Många av välfärdsjobben inom exempelvis utbildning, vård och omsorg är inte den typ av arbeten som bedöms kunna automatiseras¹⁴. SKL rekommenderar kommuner att göra s.k. processöversyner för att komma vidare i sitt digitaliseringsarbete. Många processer inom kommunen är komplexa och vid en kartläggning syns vart flaskhalsarna finns och vilka system som inte fungerar bra.

¹² Vägval för framtiden, SKL

¹³ Vartannat jobb automatiseras inom 20 år, Stiftelsen för strategisk forskning

¹⁴ Rekryteringsrapport för 2018, SKL

Kompetensutveckling inom ny teknik

Effektiviseringar med ny teknik måste göras inom kommunens verksamheter. Detta kräver att anställda har de kunskaper som behövs för att kunna implementera och använda sig av den teknologin som ska öka effektiviteten. Annars riskerar det att få motsatt effekt och enbart bli kostnadsdrivande. OECD har gjort studier av arbetskraftens IKT-kunskaper (informations- och kommunikationsteknik), som visar att hälften av den svenska arbetskraften har för dåliga kunskaper inom IKT för att klara de krav som finns idag. Detta måste mötas med en bred kompetensutveckling för att inte riskera att bidra till en än mer polariserad arbetsmarknad där bara konkurrensen om den andra halvan av arbetskraften ökar¹⁵.

Digitalisering i Alingsås kommun

Kommunen har år 2018 avsatt medel till investeringar i digitalisering och ny teknik. I Alingsås har en handlingsplan för Digital målbild varit på remiss hos nämnderna och förväntas kunna antas av kommunfullmäktige under hösten 2018. Målbilden innehåller en konkret handlingsplan som årsvis beskriver vad som ska göras inom respektive område.

Alingsås kommun är framgångsrik i sitt digitaliseringsarbete. Inom skolan har digitala prov och en portallösning för elever, vårdnadshavare och lärare med tillgång till flera olika pedagogiska system och verktyg införts. Inom hemtjänsten håller ett system för mobil dokumentation på att införas där målet är att öka kvaliteten och effektiviteten i arbetet. Inom socialtjänsten håller en e-tjänst på att implementeras som möjliggör en digital arbetsprocess med digitalt inlämnade biståndsansökningar. En kommungemensam e-learningplattform kommer att införas och möjliggöra effektiv digital utbildning för att kompetensutveckla medarbetare inom olika områden.

Kommunen ser även över hur vissa välfärdsyrken kan utvecklas med den digitala omställningen, exempelvis ska bibliotekspersonalen hjälpa till att handleda i digital kompetens till besökare med behov. Det sistnämnda är ett exempel på hur helt nya utmaningar och möjligheter skapas med hjälp av ny teknik.

¹⁵ Ekonomirapporten, maj 2018, SKL

Utmaningar och åtgärder i Alingsås kommun

Ny teknik kan vara lösningen på flera andra av de utmaningar vi står inför, exempelvis ett ökat tryck på våra välfärdstjänster med anledning av demografins utveckling och kompetensförsörjningsproblematik. Trots det finns ett antal utmaningar kopplat till ny teknik som behöver hanteras på ett lämpligt sätt.

- En utmaning i att se till att människor med störst behov får ta del av tekniska lösningar, och inte enbart människor som har lätt för att ta till sig den.
 - *Möjliggöra likvärdig tillgång till digitala verktyg, exempelvis inom skolan.*
 - *Utveckla kommunens service till att utbilda invånare med behov inom digital kompetens.*
- Att ny teknik behövs finns inga tvivel om, men en utmaning kan vara hur den ska finansieras och huruvida det finns lagstöd.
 - *Undersöka möjligheten till medfinansiering av tekniska lösningar från andra aktörer.*
- Alla kommunens medarbetare har troligtvis inte tillräckliga kunskaper inom informations- och kommunikationsteknik.
 - *Säkerställ kompetens och vid behov utbilda medarbetare inom informations- och kommunikationsteknik.*
 - *Samverka med t.ex. utbildningssamordnare gällande yrken där tekniklyft kan tänkas komma inom en snar framtid och där IKT-kunskaper kommer vara nödvändiga.*
- Det finns risk för att IT-lösningar inte i tillräckligt hög grad tillfredsställer kommunens behov om beställarkompetensen hos de som ska använda ny teknik inte är tillräckligt hög. För att IT-stödet ska kunna anpassas på bästa sätt måste den del av organisationen som ska nyttja den ha tillräcklig kompetens för att veta vad som krävs av systemet och hur det ska användas.
 - *Vid köp av IT-system kan vi med god beställarkompetens ställa krav på systemet så att det anpassas till våra behov. Systemet bör anpassas till användarna och inte tvärtom.*
- När vi i ökad utsträckning vill att människor ska använda digitala hjälpmedel för att kommunicera med oss, blir tillgången till bredband en välfärdsfråga.
 - *Tillse att alla invånare i kommunen har tillgång till bredband.*

Trend 4: Integration

Att skapa förutsättningar för en lyckad integration kommer vara en av de viktigaste frågorna för kommunen framöver. De senaste årens stora invandring har inneburit en förnyring av befolkningen. De långsiktiga effekterna av invandringen kommer vara beroende av den lokala och nationella politik som förs och vilka insatser som genomförs.

Från att tidigare till stor del ha bestått av studenter och arbetskraftsinvandrare har invandringen till Sverige skiftat karaktär, till att under de senaste åren framför allt präglas av flyktinginvandring. Nästan 400 000 asylsökande med anhöriga beräknas få uppehållstillstånd i Sverige mellan 2014 och 2020. Generellt genererar flyktinginvandringen ett större samhällsåtagande än annan invandring. Två viktiga förutsättningar för en lyckad integration är etablering på arbetsmarknaden och att nyanlända barn och ungdomar lyckas i skolan. Där har kommunen ett stort åtagande i båda fallen.

Genomsnittsåldern hos de nyanlända eleverna är högre än den tidigare varit, vilket medför en kortare tid att klara skolgången. Detta är en förklaring till det minskade antal elever som uppnår gymnasiebehörighet och som klarar gymnasiet med godkända betyg. Flyktingmottagandet är även ojämnt fördelat både över kommuner och mellan skolor inom kommunerna. Detta medför att vissa skolor tar emot många fler nyanlända elever än andra.

Kommunernas ekonomi påverkas direkt och indirekt av en dåligt fungerande arbetsmarknadsetablering. Vissa kostnader, så som ekonomiskt bistånd och kostnader i form av arbetsmarknadsåtgärder, är omedelbara. Andra kostnader uppkommer på sikt och indirekt i form av uteblivna skatteintäkter och socialt utanförskap¹⁶.

¹⁶ Vägval för framtiden, SKL

Arbetsmarknadsetablering

Alingsås kommun arbetar med olika arbetsmarknadsåtgärder för att underlätta arbetsmarknadsetablering, som att exempelvis erbjuda språkpraktik och extratjänster för nyanlända, vilket möjliggör parallell språkinläring och yrkesträning. Detta arbetssätt kan utvecklas till att omfatta fler verksamheter än i dagsläget.

Det finns olika mått för att mäta hur väl integrationen lyckas. Ett mått är den andel nyanlända som lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera. Det ligger på 37 procent i Alingsås år 2017. Året innan var andelen 10 procent lägre, 27 procent. Medelvärdet för landets alla kommuner är samma som i Alingsås.

	ALINGSÅS 2017			TREND	RIKET 2017		
	TOTALT	KVINNOR	MÄN		TOTALT	KVINNOR	MÄN
Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel %	37	22	47	↗	36	24	43

Källa: Kolada, N00973

I statistiken för Alingsås kommun syns vissa könsskillnader mellan nyanlända som kan vara viktiga att känna till. Ungefär dubbelt så många män jämfört med kvinnor har lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera. Männerna lämnar nästan uteslutande etableringen för att börja arbeta. En majoritet av de kvinnor som lämnat etableringsuppdraget för arbete eller studier, har istället börjat studera.

Myndighetsutövningen kan skapa tillit

Det är i allmänhet viktigt att kommunen som myndighetsutövare har ett gott bemötande och rättsäker handläggning för att människor ska känna förtroende för myndighetsutövaren, kommunen och för offentliga sektorn i stort. Detta blir extra viktigt när det handlar om behovsprövade och selektiva bidrag och i synnerhet när det gäller människor som invandrat till Sverige. Dessa människor kommer ofta från länder där det finns goda skäl till att inte lita på tjänstemän och andra representanter för den offentliga sektorn. Därför har de i allmänhet en lägre tillit till andra människor och till offentliga institutioner än personer som är födda i Sverige. Nyanländas första kontakter i Sverige är ofta med företrädare för den offentliga sektorn. I Alingsås kommun är det med personal från utbildningsförvaltningen. Hur de uppfattar dessa första kontakter är av avgörande betydelse för hur trygga de känner sig med sin situation i Sverige. Det är därför viktigt att erbjuda bra tolkningsmöjligheter, tid att förklara regelverk och processer samt att ha kunskap om kulturerna dessa människor kommer ifrån¹⁷.

¹⁷ Tillit och tolerans, Arena för tillväxt

Utmaningar och åtgärder i Alingsås kommun

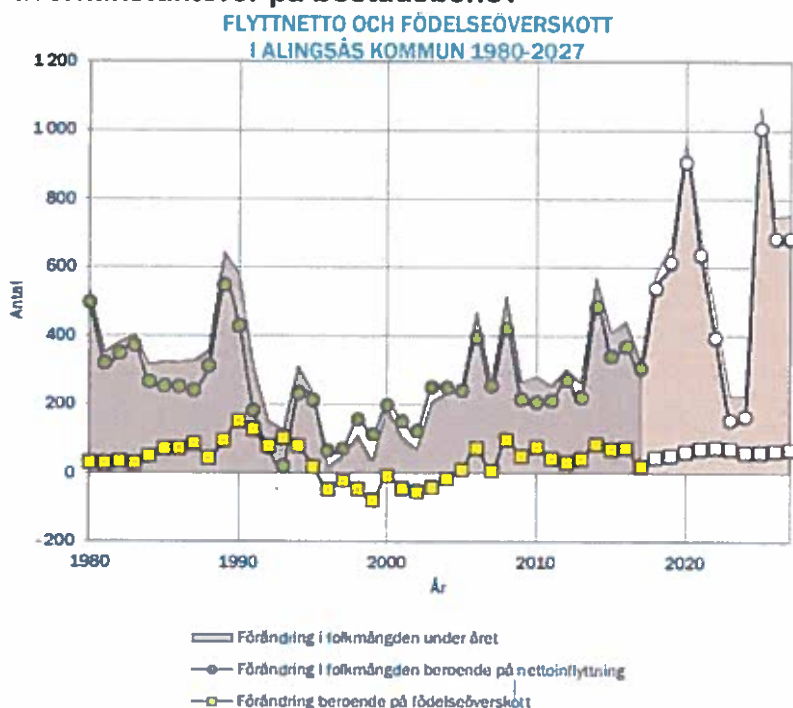
Precis som ny teknik kan en lyckad integration få positiva effekter i vårt samhälle, vad gäller exempelvis vår förmåga att kompetensförsörja våra verksamheter. Det är dock viktigt att identifiera vilka utmaningar som finns och hur dessa kan mötas.

- Att alla nyanlända ska klara SFI är en utmaning. Språket är en av de viktigaste nycklarna för integrationen i samhället och på arbetsmarknaden.
 - *Satsa på flera språkfrämjande aktiviteter utöver SFI.*
- Nyanlända som gått igenom etableringen och inte går vidare till studier eller arbete riskerar att generera ökade kostnader för kommunen i form av ökat ekonomiskt bistånd, men även öka kostnaden för socialt utanförskap och uteblivna skatteintäkter.
 - *Satsa på att hjälpa nyanlända kvinnor att bli anställningsbara och få arbete.*
 - *Arbeta med språkpraktikplatser och extratjänster inom flera verksamheter i kommunen, där människor får chans att lära sig språket och ett yrke parallellt.*
 - *Satsa på att tillgodose utbildningsbehov hos gruppen nyanlända.*
- Samhällets polarisering och segregation riskerar att öka. Tilliten till andra människor riskerar att minska om integrationen inte lyckas väl.
 - *Arbeta tvärsektoriellt för att få nyanlända att vilja och kunna stanna i Alingsås kommun och arbeta i våra verksamheter, detta kräver exempelvis att de får möjlighet till utbildning, jobb och bostad.*
 - *Arbeta aktivt med flera olika lösningar för att motverka socialt utanförskap.*

Trend 5: Bostadsbrist

Det råder idag bostadsbrist i nästan hela Sverige. En snabb befolkningsökning tillsammans med en låg byggnadstakt under många år har gjort att bostadsbristen är akut på flera ställen i landet. Förutom att byggandet inte hållit jämna steg med befolkningsökningen är det ett problem att nyproduktionen är dyr och därmed vänder sig till relativt resursstarka grupper. Samtidigt är kötiden avgörande för att få hyra de bostäder med lägre hyra, vilket gör att de grupperna med störst behov av billiga bostäder – unga och nyanlända – inte har tillgång till dem. Därtill är byggande förknippat med en finansiell risk för kommuner med svaga bostadsmarknader eftersom det är oklart hur länge den höga efterfrågan kommer bestå. En dåligt fungerande bostadsmarknad för med sig en rad negativa konsekvenser som trångboddhet och segregation, vilket får höga individuella och samhälleliga kostnader. Det medför också att organisationer och företag, framför allt i större städer, har svårt att rekrytera. Därtill har det stora flyktingmottagandet försvårat situationen ytterligare. Kommunerna är skyldiga att erbjuda nyanlända flyktingar boende, vilket normalt inte görs för andra grupper. Detta är en svår balansgång för kommunen att hantera utan att dra på sig höga kostnader och utan att stänga ute andra bostadsbehövande¹⁸.

Påverkansfaktorer på bostadsbehov

Bildkälla: Alingsås kommuns befolkningsprognos

¹⁸ Vägval för framtiden, SKL

Befolkningens sammansättning och utveckling påverkar vilken typ av byggande som det finns behov av. Flyttnettot och födelseöverskottet är två faktorer som ökar folkmängden, och därmed behovet av bostäder. Sett till prognosen i bilden ovan kommer behovet av bostäder öka starkt kommande år, främst till följd av en nettoinflyttning till kommunen.

För att skapa en bild av vad för typ av behov som kan tänkas finnas är det viktigt att försöka ta reda på vilka som flyttar till kommunen. Enligt Alingsås kommuns befolkningsprognos följer in- och utflyttarna i relativt hög grad varandra, men det syns också ett nettoöverskott på barn och ungdomar i åldern 0-20 år och personer i åldern 30 – 40 år. Ett litet överskott syns även i gruppen 70+. Det kan dock finnas stora skillnader på in- och utflyttarna vad gäller socioekonomiska faktorer som utbildning, inkomst och arbetsmarknadsstatus även om lika många flyttar in som ut ur kommunen i en viss åldersgrupp. Därför måste kompletterande analyser av flyttströmmarna göras för att ge en så bra bild som möjligt av inflyttarnas behov¹⁹.

Samhällsplaneringen kan bidra till trygghet

Genom en samhällsplanering och ett bostadsbyggande som skapar mötesplatser mellan människor och ökar tryggheten i utomhusmiljöerna kan det sociala kapitalet i kommunen öka. Ett välplanerat bostadsbyggande kan även hjälpa till att motverka segregation och polarisering i samhället, som i sig minskar tryggheten och tilliten till andra människor. Bra mötesplatser möjliggör att människor från olika grupper kan mötas på arenor där de annars inte hade träffats. Det är viktigt att förtäta och koncentrera de aktiviteter och miljöer som drar människor till en och samma plats. Ödsliga lägen i centrala områden får motsatt effekt. Mötesplatser är ofta bristfälliga och sämre i socialt utsatta områden, vilket ytterligare bidrar till känslan av utsatthet. Därför är det viktigt att rusta upp stadsdelar som upplevs som otrygga och stärka sambandet mellan dessa och andra stadsdelar²⁰.

¹⁹ Befolkningsprognos 2018-2027 för Alingsås kommun, Statisticon

²⁰ Tillit och tolerans, Arena för tillväxt

Utmaningar och åtgärder i Alingsås kommun

Tillgången till bostäder är avgörande för människors vilja och möjlighet att bosätta sig inom kommunen, och därmed även för kommunens utveckling. Bostadsmarknaden påverkar både tillväxten och kompetensförsörjningen. Kommunen behöver identifiera vilka utmaningar och möjligheter som är förknippade med bostadsbristen.

- Byggprocessen är komplex och innehåller ofta flaskhalsar. Kommunen behöver se över byggprocesser och identifiera de delar där det går trögt eller där byggandet avstannat.
 - *Kartlägg byggprocesser och identifiera flaskhalsar. Utred möjligheten till att tillsätta processledare som driver processen genom flera verksamheter.*
- Bostads- och samhällsplaneringen behöver arbeta med olika perspektiv för att exempelvis motverka segregation och utanförskap.
 - *Identifiera möjligheter till att bygga för trygghet och motverka utanförskap och missnöje.*
 - *Planera för att utveckla befintliga områden. Förtätning är ett bra sätt att utveckla den sociala tryggheten.*
- Bostadsbrist i sig påverkar tilliten negativt då människor riskerar att inte ha tillgång till ett tryggt boende.
 - *Tydlig kommunikation till invånare och intressenter avseende möjligheten till olika boendeformer i kommunen.*
 - *Tillgodose behov av bostäder till socioekonomiskt utsatta människor, som riskerar att drabbas hårt av bostadsbristen.*
- Kommunen behöver finna en bra balans mellan att bygga med förtätning och att bygga nya områden.
 - *Tydlig kommunikation till invånare och intressenter om var kommunen avser att bygga och varför underlättar en smidig byggprocess.*
- Kommunen bör kunna tillgodose bostadsbehovet till såväl befintlig som inflyttande befolkning.
 - *Undersök möjlighet till bostadsbyggande i nya delar av kommunen.*
 - *Genom kartläggning och fördjupad analys av inflyttare till kommunen kan bostadsplaneringen optimeras ytterligare.*
 - *Undersök kommunens möjligheter att förenkla för människor att vilja och kunna bygga bostäder.*
 - *Möjlighet att använd GIS i större utsträckning för analys och uppföljning av invånarnas eventuella bostadsbehov.*

Trend 6: Samverkan

Samverkanstrenden är tydlig i hela samhället då den både är en lösning på problem som kompetensförsörjning och för att öka effektiviteten i olika verksamheter. Det är också ett sätt att öka sin legitimitet och tilliten till den egna organisationen. Med en ökad rättighetstrend och ökade krav på välfärden har samverkan i olika former börjat krävas för att verksamheten ska fungera effektivt och förtroendeingivande. Istället för att ha tilltro till kunskap känner vi i större utsträckning förtroende för organisationer, företag och människor som har goda nätverk och som genom samverkan med andra kan nå framgång.

Det är svårt att bygga upp den typ av dialogkompetens och samverkan som skulle behövas. Människan tenderar att vilja stanna kvar inom etablerade logiker, organisationer och kunskapsområden som den själv befinner sig i eller identifierar sig med. Vi avgränsar oss till vårt ansvarsområde vilket motverkar ett väl fungerande nätverkssamhälle. För att kunna vara konkurrenskraftiga i ett nätverkssamhälle behöver vi alltså tillskaffa oss kunskap kring hur grupper med olika perspektiv och erfarenheter kan fungera på bästa sätt. Vi behöver också se över hur vi ska organisera oss för att nå en framgångsrik samverkan²¹.

Kommunen samverkar i en rad olika frågor med flertalet aktörer. Alingsås är delaktiga i etablerade samarbetsorganisationer som Göteborgsregionens Kommunalförbund (GR), VästKom, m.fl. Även i mindre projekt samverkar kommunen med flera olika aktörer. Närvårdssamverkan med Lerums kommun har inletts genom projektet SAMLA. Folkhälsan i kommunen har stimulerats bland annat via samverkan mellan olika kommunala verksamheter samt det kommunala bolaget Alingsåshem, Polisen och ett antal frivilliga aktörer. Syftet är att stimulera folkhälsan i socialt utsatta områden. Samarbete med polisen finns även i andra frågor, exempelvis i form av ett brottsförebyggande råd.

Tillitsdelegationen

Ytterligare ett tecken på en stark samverkanstrend som bygger på ömsesidighet är regeringens tillsättning av en tillitsdelegation för att utreda och främja tillit i styrningen av den offentliga sektorn. En del av uppdraget är att hitta alternativa styrmodeller till mål- och resultatstyrning som bygger på tillit. I sitt huvudbetänkande skriver delegationen att den tillitsbaserade styrningen bör gälla såväl statens styrning av kommuner, som den interna styrningen inom kommunerna. Slutsatsen är att de som styr i högre grad måste ha tillit till chefer och medarbetare inom den egna verksamheten, för att minska negativa bieffekter som detaljstyrning, administrativa bördor och ett bristande medborgarfokus. En viktig utgångspunkt för att främja en sådan relation är dialog mellan de som styr och de som styrs²².

²¹ Vägval för framtiden, SKL

²² Med tillit växer handlingsutrymmet, SOU 2018:47

Samverkan mellan kommuner

Att samarbeta över kommungränser kan vara nödvändigt för att uppnå den effektivitet som krävs givet den brist på personal som finns. Möjligheterna till detta kommer kunna underlättas med de nya bestämmelserna om en generell rätt till avtalssamverkan som införts i kommunallagen²³. Med den rätten kommer kommunen vid behov kunna överlåta utförandet av en uppgift till en annan kommun.

Det finns flera exempel i kommunerna idag på samverkan gällande det kommunala uppdraget. SKL identifierar möjligheter att samverka mellan kommuner gällande alkoholhandläggning, beredning av ärenden inom plan- och bygglov, viss myndighetsutövning som alkoholinspektion och miljötillsyn. Även inköpssamverkan och andra administrativa funktioner. Samverkan kan ske både inom områden där utövningen inte är geografiskt bunden och inom specialistfunktioner, där volymen i en enskild kommun blir för liten för att vara rationell²⁴.

Samverkan genom dialog

Ett tydligt tecken på att samverkan mer och mer är ett krav på verksamheterna är att brukare, kunder och invånare vill vara med och påverka och vill bli lyssnade på. Detta hörsammas i stor utsträckning idag med exempelvis brukarråd i flera olika verksamheter inom kommunen. Behov finns av att vidga dialogen med invånarna till att omfatta t.ex. medborgardialog. SKL har identifierat behovet av att föra dialog med medborgarna i ett samhälle där tilliten till politiker och offentliga institutioner minskar samtidigt som kraven på välfärdstjänsterna ökar²⁵.

Samverkan med föreningsliv och näringsliv

Intresset har ökat för samverkan i form av dialogprocesser och överenskommelser med civilsamhället i många kommuner. Relationen har blivit alltmer ömsesidig, vilket har öppnat för fortsatt samverkan och gemensamma åtaganden. Detta har visat sig även stärka relationen mellan föreningarna och organisationerna. Ett samhälle som kännetecknas av starka organisationer visar på det nyttiga och förnuftiga i att samarbeta. Ett starkt civilsamhälle har visat sig påverka tilliten även bland de som inte är medlemmar i föreningar.

Kommunen och det lokala näringslivet har mycket att vinna på att samarbeta. Kommunen kan bygga tillit mellan parterna genom en god service, effektiv myndighetsutövning, ett bra företagsklimat och genom att främja entreprenörskap. Näringslivet kan gynna tilliten genom att vara öppen för samverkansinitiativ från kommunen, utöva socialt entreprenörskap och visa intresse för lokala frågor²⁶.

²³ Proposition 2017/18:151, En generell rätt till kommunal avtalssamverkan

²⁴ Ekonomirapporten, maj 2018, SKL

²⁵ Vår tids stora samhällsmdaning, SKL

²⁶ Tillit och tolerans, Arena för tillväxt

Att mäta tillit

Tillit och socialt kapital är grundläggande för både ekonomisk utveckling och offentlig välfärd. Inom forskningen är sambandet väl dokumenterat mellan hög tillit och indikatorer som låg kriminalitet, god hälsa, hög grad av trygghet och uppskattad lycka²⁷. Även om socialt kapital och tillit framför allt skapas mellan människor är det tydligt att vi som kommun kan vidta flera åtgärder för att främja tilliten inom den egna kommunen. Det vore därför intressant att kunna följa utvecklingen av tilliten i den egna kommunen.

Det finns inget officiellt mått som mäter en plats sociala kapital eller tillit. Socialt kapital handlar inte bara om tilliten till andra människor, utan också om tilliten till samhällets institutioner. Därför har statistikern Jan Torége gjort ett försök att ta fram ett samlat mått på överbyggande socialt kapital med fem variabler som tillsammans utgör en fingervisning om tilliten i en kommun. Dessa är *Generell tillit* till andra människor, *valdeltagande* som ger oss en indikation på huruvida människor anser sig kunna delta i och påverka samhället och *förtroende för den egna kommunen* som mäter förtroende och den insyn och inflytande människor anser sig ha över kommunens beslut och verksamheter. Dessa tre är tillitsmått. Ytterligare två variabler är *HBTQ-index*, ett mått på öppenhet och tolerans i kommunen, samt *andel sysselsatta bland skyddsbehövande och anhöriga i förhållande till förväntat värde*, som visar på kommunens, näringslivets och civilsamhällets förmåga att integrera skyddsbehövande och deras anhöriga in i samhället.

Utifrån dessa fem variabler har Torége skapat en ranking av alla Sveriges kommuner från 1-290, där nummer ett är den kommun med högst socialt kapital. I denna ranking placerar sig Alingsås som den 9:e bästa kommunen i Sverige²⁸. Det innebär att Alingsås som kommun har goda förutsättningar att bedriva sin verksamhet på ett effektivt sätt.

Vi behöver fundera på vad det är vi gör bra och vilka tillgångar som gör att vi placerar oss högt. Vi behöver också tillvarata invånarnas förtroende på bästa sätt. Tilliten till kommunen är inget vi kan ta för givet, utan något som måste förtjänas och arbetas med kontinuerligt.

²⁷ Vägval för framtiden, SKL

²⁸ Kommunranking – socialt kapital, hämtad från <http://www.socialtkapital.nu/kommunranking/>

Utmaningar och åtgärder i Alingsås kommun

Samverkanstrenden är tydlig i vår omvärld, där den både tjänar som lösning på problem med exempelvis kompetensförsörjning, men också alltmer som en legitimerande faktor för att vara en förtroendeingivande organisation. Det är viktigt att identifiera vilka utmaningar och möjligheter som är förknippade med samverkanstrenden.

- Som en kommun blir vi alltid granskade. Det finns alltid en risk för att invånare känner minskat förtroende för kommunen om vi agerat på ett sätt som inte överensstämmer med invånarens eller andra aktörers uppfattning om hur vi bör agera.
 - *Kartlägg på vilka sätt kommunen agerar tillitsskapare och utveckla det. Kartlägg vad som minskar tilliten till kommunen och arbeta för att minimera det.*
 - *Social hållbarhet är en samverkansfråga. Vi behöver samverka internt och externt i frågor som rör utanförskap avseende exempelvis bostad och arbete.*
- Negativ rapportering i media påverkar kommunens förtroende negativt, och därmed även tilliten till oss som organisation.
 - *Föra kontinuerlig dialog med invånare och intressenter för att öka tilliten till kommunen, men även för att fånga upp de bra idéer som finns utanför kommunhusets väggar.*
- Ledarskapet inom kommunen påverkar tilliten till organisationen och de egna medarbetarnas tillit. Ett gott och uppskattat ledarskap torde leda till en högre tillit till kommunen, både från medarbetare och från invånare.
 - *Beakta slutsatser som framkommit av tillitsdelegationens slutbetänkande i framtida styrning.*
 - *Tillvarata möjligheten till avtalssamverkan mellan kommuner för att lösa kompetensförsörjningsproblem.*
- Utmaning att i tillräcklig utsträckning samverka samt kommunicera om vår samverkan och varför vi gör det. Om samverkan är legitimerande i sig måste invånare och andra få veta vad vi gör.
 - *Öka samverkan såväl internt som externt.*
 - *Samverka med civilsamhället och näringslivet i de frågor det är möjligt.*
 - *Utveckla samverkan i redan etablerade organisationer som GR, Västra Götalandsregionen etc.*

Att arbeta vidare utifrån gemensamma utgångspunkter

Vi har med gemensamma krafter arbetat fram en omvärldsanalys i enlighet med Alingsås kommuns styrmåttal. Omvärldsanalysen är till stora delar övergripande, men ska fungera som ett underlag inför flerårsstrategiberedning och verksamhetsplanering. Den behöver konkretiseras ytterligare för att kunna användas i kommunens verksamheter på förvaltnings-, avdelnings- och enhetsnivå. Materialet i omvärldsanalysen är en början att arbeta vidare utifrån. Detta underlag innehåller förslag på utmaningar och åtgärder som har identifierats på tjänstemannanivå, därefter är det upp till varje politisk gruppering att välja hur man vill arbeta vidare med materialet, samt vilka prioriteringar som ska göras i kommande flerårsstrategi.

Bilaga 1 – Källhänvisning

- Sveriges Kommuner och Landsting, SKL. (2018). *Vägval för framtiden 3*. Stockholm: Sveriges Kommuner och Landsting
- Kolada. (2018). *Invånare 65+, andel (%) (N01960)*
- Kolada. (2018). *Invånare 80+, andel (%) (N01813)*
- Kolada. (2018). *Avvikelse från förväntat värde, förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%) (N00486)*
- Kolada. (2018). *Utpendlingsomfattning i kommunen, (%) (N00920)*
- Fors, S., Lennartsson, C., Agahi, N., Parker, M. & Thorslund, M. (2013). *Äldre har fått fler hälsoproblem, men klarar vardagen bättre. Läkartidningen, 32-33/2013.*
- Sveriges Kommuner och Landsting, SKL. (2018). *Rekryteringsrapport 2018: Sveriges viktigaste jobb finns i välfärden*. Stockholm: Sveriges Kommuner och Landsting
- Västsvenska Handelskammaren. (2017). *Livskarriärstema – om millenniegenerationen på arbetsplatsen*.
- Torége, J., *Arena för tillväxt*. (2015). *Tillit och tolerans – en skrift om det sociala kapitalets betydelse för platsens utveckling*.
- Stiftelsen för strategisk forskning. (2014). *Vartannat jobb automatiseras inom 20 år – utmaningar för Sverige*.
- Statisticon. (2018). *Befolkningsprognos 2018 – 2027, Alingsås kommun*.
- SOU 2018:47. *Med tillit växer handlingsutrymmet: tillitsbaserad styrning och ledning av välfärdssektorn*. Stockholm: Elanders Sverige AB
- Prop. 2017/18:151. *En generell rätt till kommunal avtalssamverkan*.
- Sveriges Kommuner och Landsting, SKL. (2018). *Ekonomirapporten, maj 2018*. Stockholm: Sveriges kommuner och landsting
- Abrahamsson, H., Sveriges Kommuner och Landsting. (2016). *Vår tids stora samhällsomdaning: en forskningsessä om politiskt ledarskap, social hållbarhet och medborgardialog*. Stockholm: Sveriges Kommuner och Landsting
- Socialt kapital (hemsida). (2017). *Kommunranking*. Hämtad 2018-08-22 från: <http://www.socialtkapital.nu/kommunranking/>